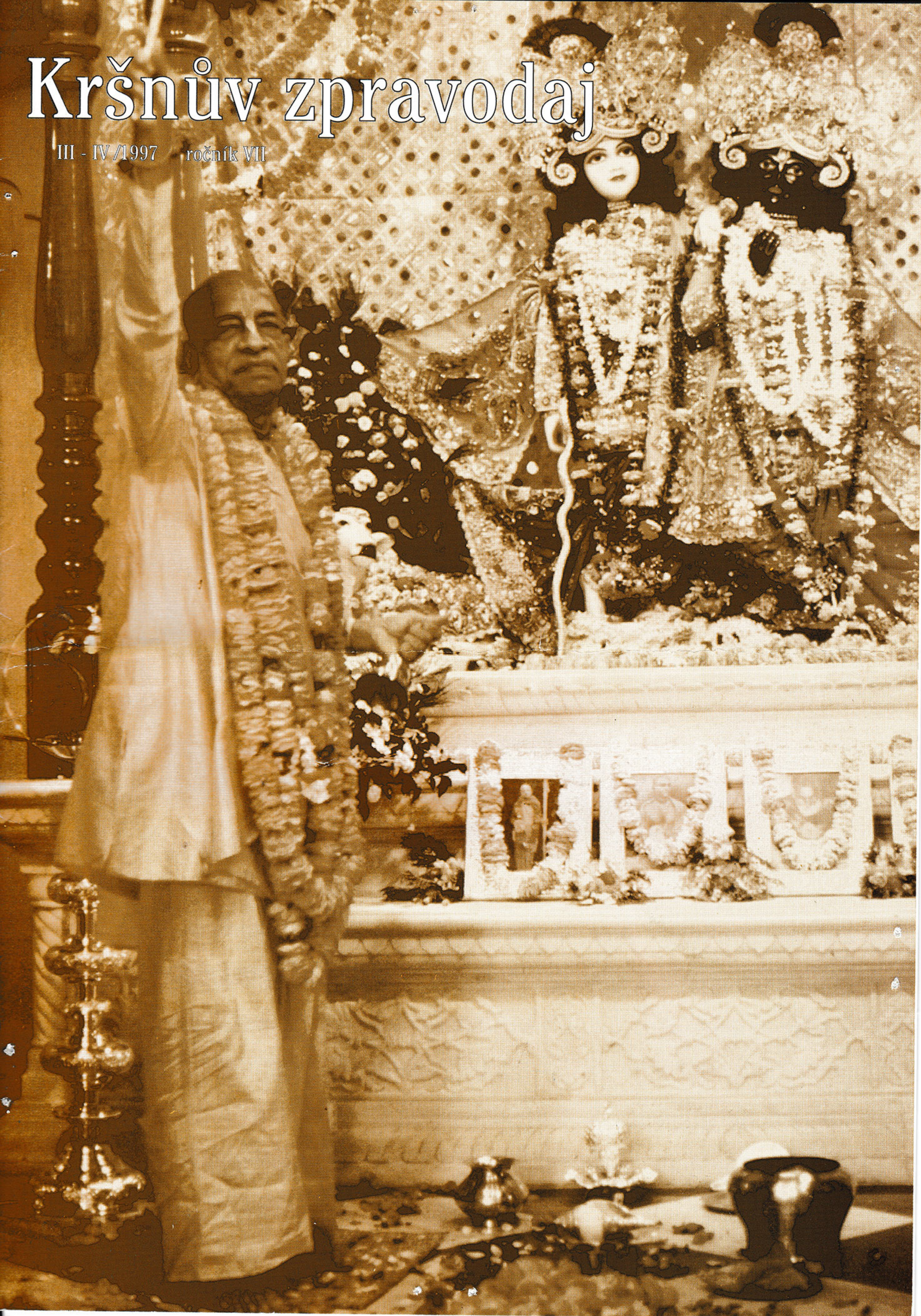

Kršnův zpravodaj

III - IV / 1997 ročník VII

Milí přátelé,

jsme tady opět s dalším číslem Kršnova zpravodaje. V předminulém čísle jsme se omlouvali za nepravdivost při vydávání Zpravodaje v minulém roce. Věřte nám, že uděláme vše pro to, abyste Kršnův zpravodaj dostávali včas, v pořádku a s obsahem, který bude balzámem pro duši.

Máme tady jaro, které často spojujeme s jarní únavou, ale doufejme, že vám těchto pár stránek pomůže s jejím překonáváním. Před několika týdny jsme dostali velmi milý dopis od Jirky Svobody, dlouholetého přítele našeho hnutí a známého světoběžníka a spisovatele. Přílohou dopisu bylo něco, co nejsem schopen popsat slovy. Prvou část „tohoto něčeho“ najdete v tomto čísle a věřím, že četbou jeho nezvyklých zážitků pocítíte to, co jsem cítil já - velikost Jeho Božské Milosti A. Č. Bhaktivédanty Swamiho Prabhupády a duchovní sílu jeho žáků a celého Haré Kršna hnutí.

Džajagurudéva Prabhu - žák Šríly Prabhupády - se s našimi čtenáři podělí o extázi, kterou zažíval při kazatelské misi - rozdávání knih. Společně s Manidharem Prabhu patřili a nadále patří k největším expertům v propagaci naší filozofie prostřednictvím knih.

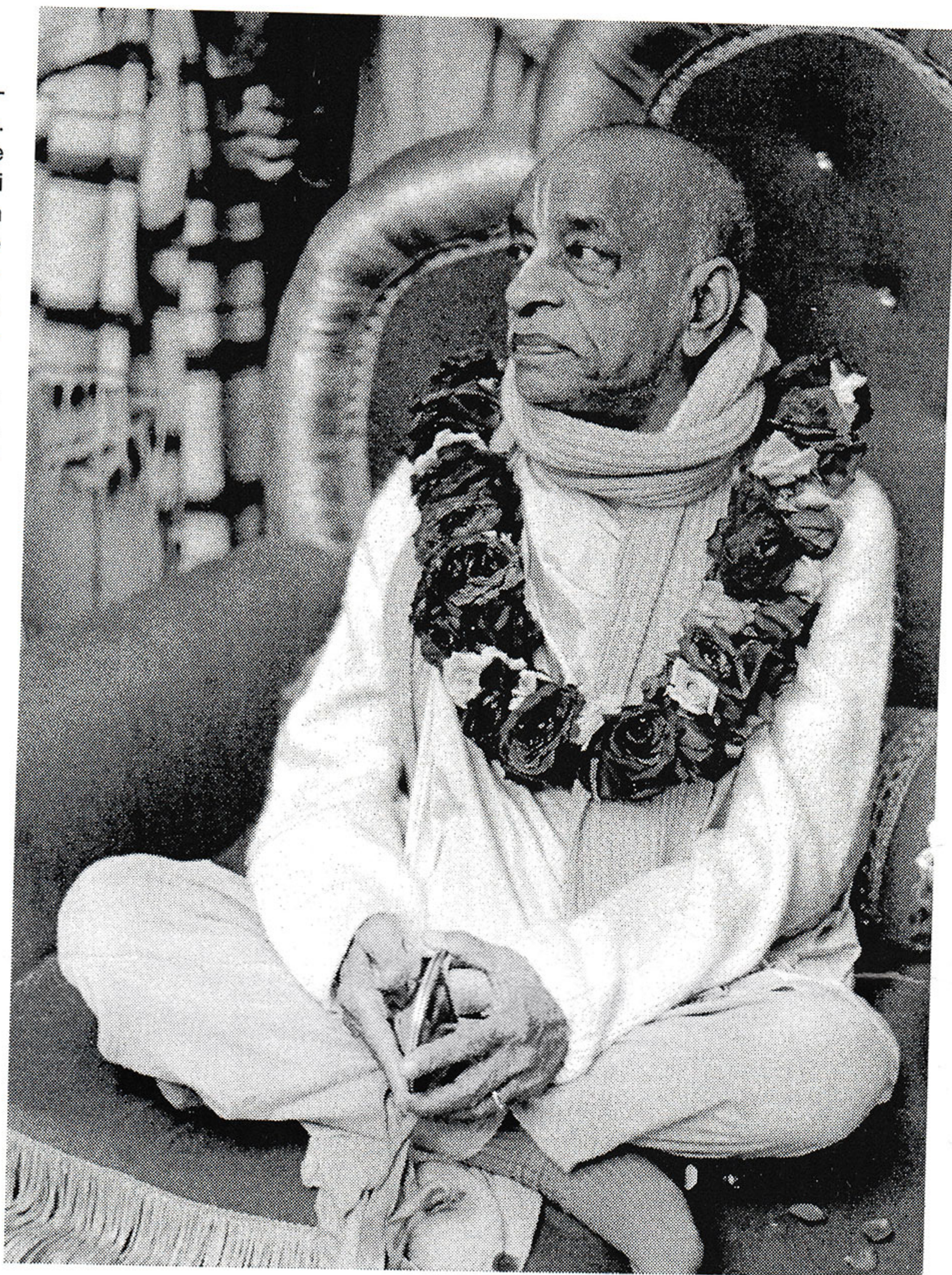
V březnu byl také po rekonstrukci znovu otevřen vegetariánský klub Góvinda v Praze - Libni na Palmovce a všichni stálí i noví návštěvníci jsou znovu srdečně zváni.

Uzávěrka Kršnova zpravodaje je ještě před 23. březnem, kdy oslavíme 511. výročí narození Šrí Kršny Čaitanji. V okamžiku, kdy píšete tyto řádky, probíhají intenzivní přípravy oslav a tak doufám, že vám náladu oslav přivodí následující přednáška o Šrí Čaitanjovi Maháprabhuovi.

Příjemnou četbu vám přeje

váš služebník

Mandala-kara dás

Kršnův zpravodaj

je časopis ekologické farmy Kršnův dvůr, který pro všechny oddané a přátele Kršny vydává a rozšiřuje

**zásilková služba
Kršnův dvůr
257 28 Chotýšany**

Redaktor: Mandala-kara dás

Spolupracovali:

Turiya dás, Tattva-darší dás,
Mahá-muni dás, Lakšmináth dás
bhakta Honza, Jiří Svoboda

Grafická úprava: DTP Lotos

Vychází každý druhý měsíc
Roční předplatné je 108 Kč

Obsah:

- 3 Skrytá inkarnace
přednáška
Šríly Prabhupády
- 5 Origins Magazine
šesté pokračování semináře
z Bhaktivédantova institutu
- 7 Cesta k dokonalosti
- 8 Příběh o hloupém žákovi
- 10 Libeňská Góvinda
- 11 Oslava 100. výročí narození
Šríly Prabhupády - část první
cestování Jiřího Svobody
- 15 Na návštěvě u pana biskupa
zážitky Džajagurudévy dáse

Skrytá inkarnace

Přednáška Jeho Božské Milosti

A. Č. Bhaktivédanty Swamiho Prabhupády

zakladatele-áčárji Mezinárodní společnosti pro vědomí Kršny

*ittham nṛ-tiryag-ṛṣi-deva jhaṣāvatārair
lokān vibhāvayasi haṁsi jagat pratīpān
dharmam mahā-puruṣa pāsi yugānuvṛttam
channaḥ kalau yad abhavas tri-yugo 'tha sa tvam*

„Můj Pane, sestupuješ v různých inkarnacích jako lidská bytost, zvíře, velký světec, polobůh, ryba nebo želva, udržuješ celé stvoření v různých planetárních systémech a ničíš démonské vlivy. Podle druhu věku, můj Pane, ochraňuješ náboženské zásady. Ve věku Kali se ovšem nezjevuješ jako Nejvyšší Osobnost Božství, a proto jsi známý jako Trijuga neboli ten, kdo sestupuje ve třech jugách.“

Śrīmad-Bhāgavatam 7.9.38

V tomto verši je zajímavý výrok o Śrī Čaitanji Maháprabhuovi. Čaitanja Maháprabhu je Nejvyšší Osobností Božství a nazývá se *channa*. *Channa* znamená „skrytý“. Śrī Čaitanja je skrytý avatár neboli inkarnace Nejvyššího Pána, protože se zjevil jako oddaný. Každý avatár musí být potvrzený velkými oddanými a jejich výroky musí být v souladu se šástrami. Dnešní verš ze Śrīmad-Bhāgavatamu potvrzuje, že Pán Čaitanja je avatár. Śrīmad-Bhāgavatam (11.5.32) poskytuje další přímý důkaz o tom, kdo je Pán Čaitanja:

*kṛṣṇa-varṇam tviṣākrṣṇam
sāṅgopāṅgāstra-pārśadam
yajñaiḥ saṅkīrtana-prāyair
yajanti hi su-medhasaḥ*

„Ve věku Kali budou inteligentní lidé společným opěvováním uctívat inkarnaci Pána, Jež neustále zpívá svatá jména Kršny. Přestože Jeho barva není černá, je to Samotný Kršna, kterého doprovázejí Jeho blízcí společníci, služebníci a zbraně.“

Vrndaṅvan dās Thákur napsal, že Śrī Čaitanja je *yuga-dharma-pāla* neboli ochránce náboženství pro daný věk. V tomto verši je Čaitanja Maháprabhu popsán slovy *channaḥ kalau*. V Kali-juze se nezjevuje přímo jako ostatní inkarnace - Nrsinhadéva, Vámanadéva nebo Śrī Rámačandra. Sestupuje jako oddaný. Proč? Protože je nejmilostivější avatár. Lidé jsou tak hloupí, že nemohou porozumět Kršnovi. Když Kršna řekl: *sarva-dharmān parityajya mām ekaṁ saraṇam vraja* - „Zanech všech

druhů náboženství a pouze se Mi odevzdej,“ začnou si myslet: „Kdo to je, že se mi snaží rozkazovat? Kdo Mu dal právo?“

To je naše hmotná nemoc. Když nám někdo přikáže, co máme dělat, začneme protestovat: „Kdo jsi, že mi rozkazuješ?“

Co může říci Kršna, Bůh Samotný? Jako Nejvyšší Osoba, Nejvyšší Bytost, musí přikazovat. On je Nejvyšším Vládcem. Musí rozkazovat. To je Bůh. Ale my jsme tak hloupí, že když Bůh řekne: „Udělej to,“ tak Ho neposloucháme.

„Kdo je ten opovážlivec, který mi rozkazuje? Všeho zanech? Proč bych se měl všeho vzdát? Stvořil jsem tolik „ismů“. Mám se jich snad vzdát? Proč?“

Z tohoto důvodu přichází stejný Pán Kršna znovu jako Čaitanja Maháprabhu.

Dnes je den zjevení Śrī Čaitanji Maháprabhua, a proto je nutné, abychom to podrobně vysvětlili. Rúpa Gósvámí věděl, kdo je Pán Čaitanja. Jestliže chceme porozumět Pánu Čaitanji, musíme tak učinit skrze gurua a Rúpa Gósvámí je náš guru.

Naróttam dās Thákur, který je také naším guruem, napsal: *rūpa-raguṇātha-pade hoibe ākūti, kabe hāma bujhabo śrī yugala-pīriti*: „Jestliže chceme porozumět transcendentálnímu postavení Nejvyšší Osobnosti Božství, musíme tak učinit skrze gurua, prostřednictvím systému *guru-paramparā*. Neexistuje jiný způsob.“

Vše spočívá v odevzdání. Kršna

chce *sarva-dharmān parityajya*. Chceme-li oslovit Kršnu, musíme tak učinit s pokorou. Komu se tedy máme odevzdat? „Kršna zde není. Komu se mám odevzdat?“ Odevzdejte se Jeho oddanému.

Śrī Čaitanja Maháprabhu se zjevil v tento den, aby dal milost pokleslým duším, které jsou tak ubohé, že nemohou přijmout vědomí Kršny. Osobně nás učí, jak to máme prakticky dělat. Této metodě se říká „kīrtan“, zpívání svatých jmen Kršny.

V knize „Zlatý avatár“ (Učení Śrī Čaitanji) je obrázek Čaitanji Maháprabhua při kīrtanu v Prajāgu, když mu Rúpa Gósvámí vzdává své poklony. Je to jeho první setkání s Pánem, při kterém složil tento verš:

*namo-mahā-vadānyāya
kṛṣṇa-prema-pradāya te
kṛṣṇāya kṛṣṇa-caitanya-
nāmne gaura-tviṣe namaḥ*

„Ó nejmilostivější inkarnace! Jsi Kršna Samotný, Jenž se zjevil jako Śrī Kršna Čaitanja Maháprabhu. Přijal jsi zlatou barvu Śrīmatí Rádhárání a velkoryse rozdáváš čistou lásku ke Kršnovi. Vzdáváme Ti své hluboké poklony.“

To je *channa-avatāra*. Je to Samotný Kršna, který vám přišel dát lásku ke Kršnovi, ale jednal jako Kršnuv oddaný. Toto je význam „skryté inkarnace“. On nepřikazuje: „udělej to,“ ani neříká: „musíš dělat to a to,“ ale učí nás jiným způsobem, protože lidé Kršnovým slovům neporozuměli.

„Kdo je ten člověk, který nám

takto poroučí?“ Jeden darebák, takzvaný učenec, dokonce řekl: „Kršna žádá příliš.“

„Intelektuálové“ takto přemýšlí. Ale naše cesta spočívá v pokoře, v odevzdání. Dokud se nepodřídíme, nemáme šanci udělat pokrok v duchovním životě vědomí Kršny. Toto je učení Čaitanji Maháprabhua: *trṇād api sunīcena taror api sahiṣṇunā, amāninā mānadena kīrtaṇīyaḥ sadā hariḥ*. Jestliže chcete zpívat Haré Kršna mantru, musíte přijmout tuto zásadu: *trṇād api sunīcena*. Musíte být pokornější než tráva. Tráva na ulici neprotestuje, ani když ji někdo pošlape. A musíte být tolerantnější než strom: *taror api sahiṣṇunā*. Strom nám tolik pomáhá. Dává nám ovoce, květy, listy a poskytuje nám stín před sluncem. Strom je tak velkorysý. A my ho pak pokácíme. Vše bez protestu. Strom vám neřekne: „Tolik jsem pro vás udělal a vy mě nyní kácíte.“ Ne. Je tolerantní.

Proto Čaitanja Maháprabhu zdůraznil obojí: *taror api sahiṣṇunā* a *amāninā mānadena*. Oddaný by neměl vyžadovat vysoké postavení a zároveň by měl prokazovat úctu všem. Jestliže získáme tuto kvalifikaci, budeme schopni zpívat Haré Kršna mahá-mantru bez potíží. Čaitanja Maháprabhu přišel, aby učil tyto zásady. On je Kršna Samotný. Svarúp Dámódar, sekretář Pána Čaitanji, napsal: *na caitanyāt kṛṣṇaj jagati para-tattvaṁ param iha*. *Para-tattvaṁ*, Nejvyšší Pravda je Šrí Čaitanja Maháprabhu. Nejvyšší Pravda je Kršna, ale Čaitanja Maháprabhu se od Kršny neliší. Brahman, Paramátmá a Bhagaván jsou tři podoby Nejvyšší Absolutní Pravdy.

*avadanti tat tattva-vidas
tattvaṁ yaj jñānam advayam
brahmeti paramātmēti
bhagavān iti śabdyate*

„Učení transcendentalisté, kteří znají Absolutní Pravdu, nazývají tuto jednotnou podstatu Brahma, Paramátmá nebo Bhagaván.“

Absolutní Pravda je jedna, *advaya-jñāna*. Neliší se, ale podle naší kvalifikace se jeví jako neosobní Brahman, Paramátmá a Nejvyšší Osobnost Božství, Kršna. Pokud chcete porozumět Absolutní Pravdě jako neosobnímu Brahmanu, snažte se ji tímto způsobem realizovat.

Chcete-li vidět Absolutní Pravdu jako všepřonikající Paramátmu, zrealizujte ji takto, a chcete-li ji vidět jako svého milence, můžete realizovat i tuto tvář Absolutního. Toto je význam slov *ye yathā māṁ prapadyante*. Absolutní Pravdu lze realizovat jakkoliv. Bůh je připraven se projevit tak, jak po tom toužíte.

Původně byl celý vesmír naplněný vodou. V té době Bůh sestoupil v podobě ryby. Podobně se stal želvou a poté sestoupil jako Nrsinhadéva, Vámanadéva atd. Nemyslete si, že avatár přichází pouze do lidské společnosti. Zjevuje se mezi zvířaty, hmyzem a stromy, a proto v Bhagavad-gítě Kršna říká: „Mezi stromy jsem tímto stromem. Mezi zvířaty jsem tímto zvířetem. Mezi vojevůdci jsem tím a tím...“

On je všechno, ale dává nám pouze několik příkladů. Pokud přijmete Jeho radu jak Ho zrealizovat, je připraven být vámi přijímán v jakýchkoli životních podmínkách. Pokud si však vytvoříte svůj vlastní způsob realizace, pak to možné nebude.

I ten nejobyčejnější člověk Ho může poznat. Není to obtížné. Jak? Kršna říká: *raso 'ham apsu kaunteya*. „Můj drahý Ardžuno, jsem chutí vody.“

Kdo nepije vodu? Všichni ji pijí. Zvířata pijí vodu a lidské bytosti pijí vodu. Zvířata však nemohou porozumět Bohu, ale člověk může. Tím se lidská bytost liší od zvířete.

Pokud pijeme vodu a nerealizujeme Kršnu, jsme jako zvířata. Při každém pití vody máme možnost vzpomínat na Kršnu - to je proces oddané služby. *Smaranam*, vzpomínání. Když si při pití vody vzpomeneme na Kršnu, je to také oddaná služba. V čem je potíže? Ale hlupáci to neudělají. Hned jak se napijete vody a chuť vody uspokojí vaši žízeň, vzpomeňte si na Kršnu. V Bhagavad-gítě Kršna říká, že je touto chutí vody - tak proč to neudělat? To je oddaná služba - *smaranam*. V čem je potíže? Je to tak velký problém být si vědom Kršny? *Prabhāsmi śaśi-sūryayoḥ*: „Jsem zář slunce a měsíce.“ Kdo nevidí sluneční a měsíční světlo? Ve dne vidíme světlo slunce a v noci světlo měsíce. Při pohledu na slunce a měsíc si vzpomeňte na Kršnovy rady: „Já jsem zář slunce a měsíce.“ V čem je potíže?

Praṇavaḥ sarva-vedeṣu. Nyní si pomyslete: „Jsem učený védántista. Proč bych měl studovat měsíční nebo sluneční svit? Raději bych měl zpívat *om*.“ Ale Kršna říká: „Darebáku, Já jsem toto *om*. Ty jsi tak velký védántista a zpíváš *om*, ale toto *om* jsem Já.“ Před každou védskou mantrou se pronáší *omkāra (om)*.

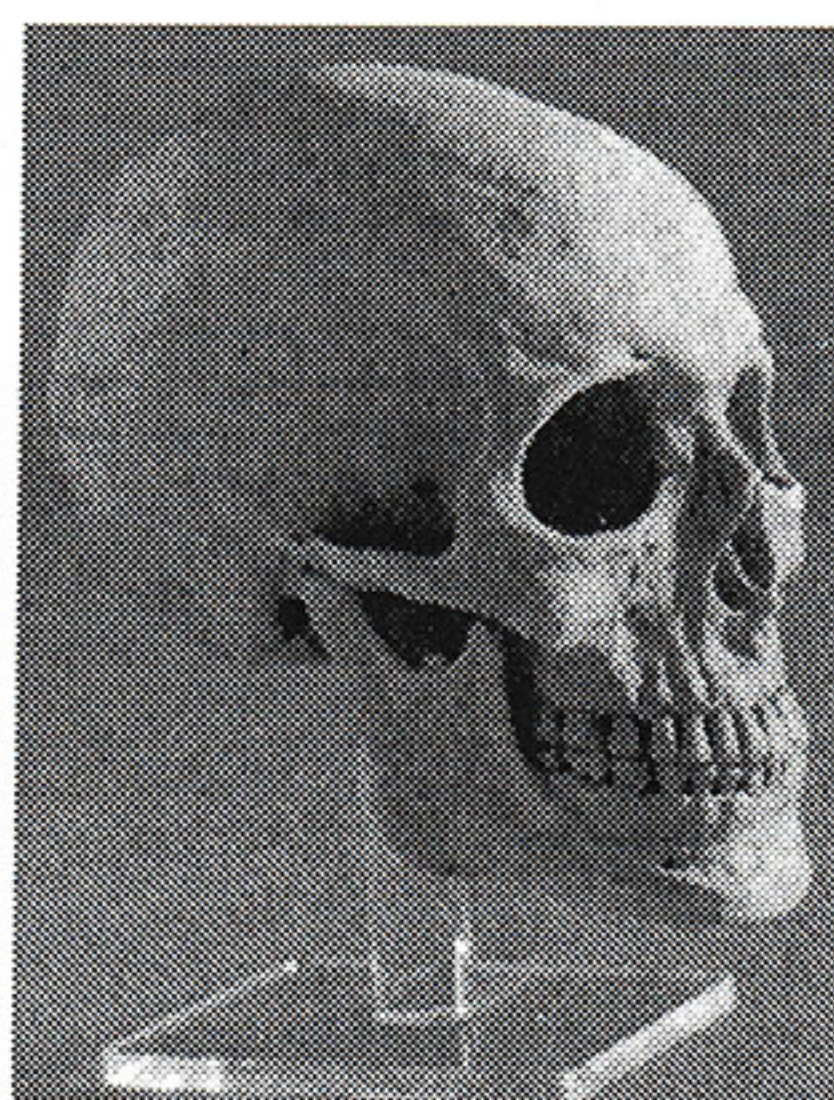
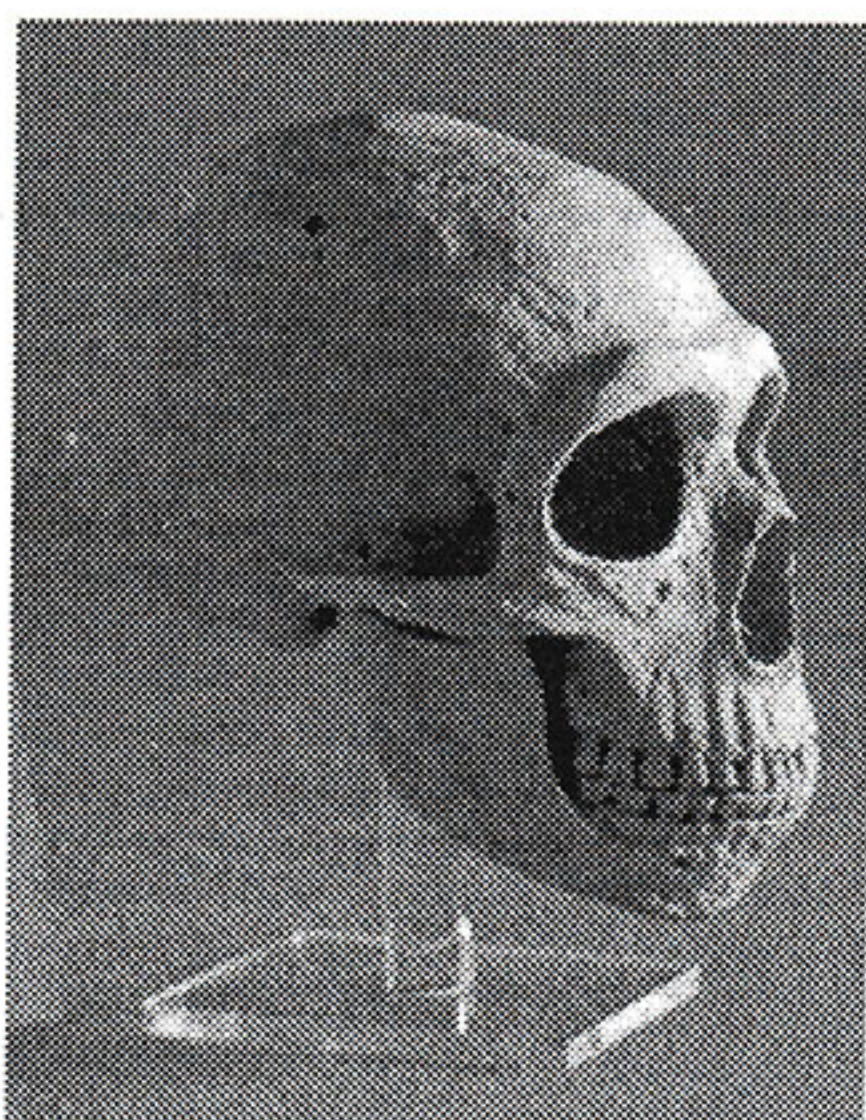
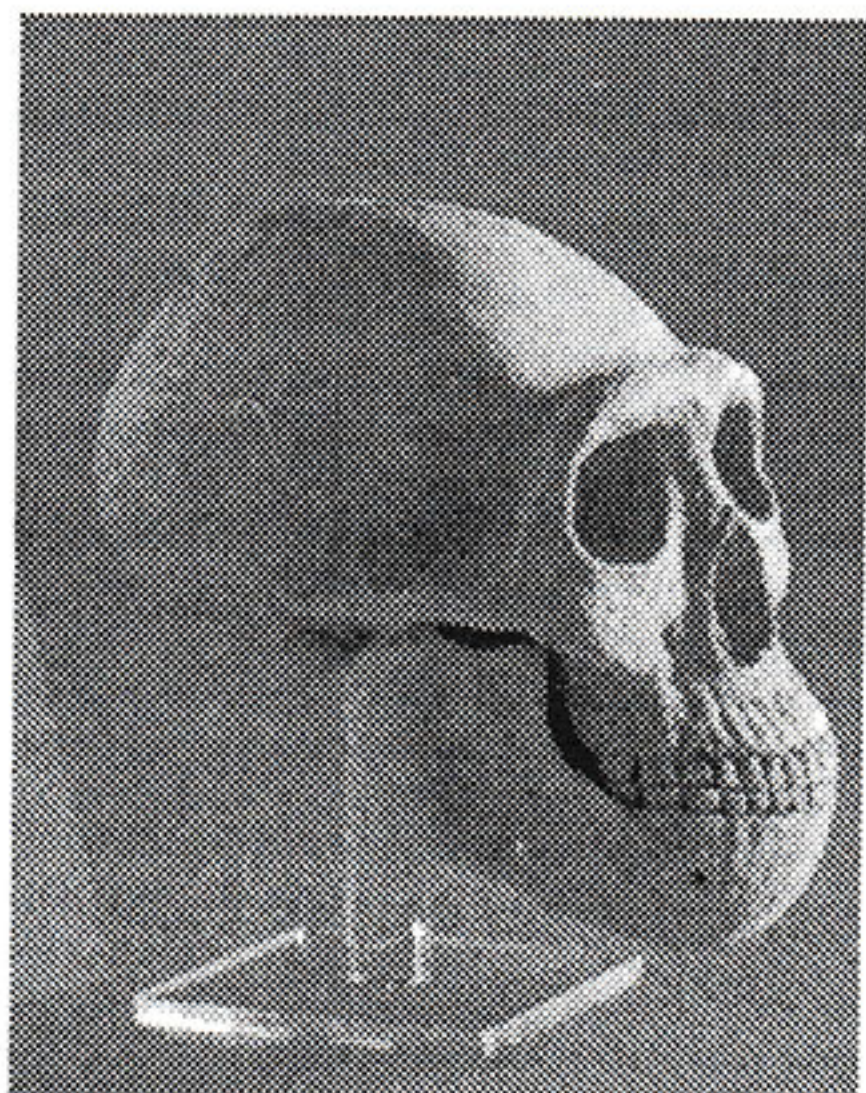
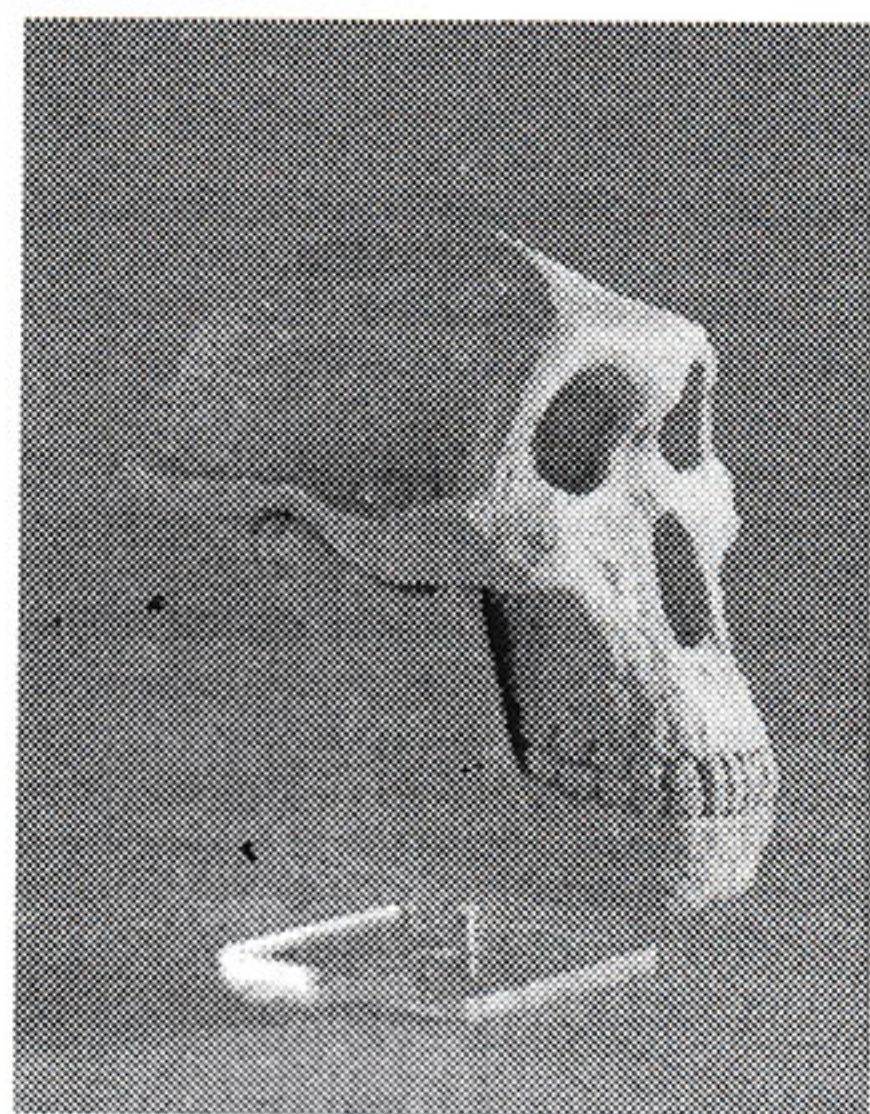
Nezáleží na tom, jestli jsi védántista nebo obyčejná živá bytost, která nemá žádné poznání. Všichni mohou realizovat Kršnu. Není to obtížné.

Kršna nám řekl všechno, co potřebujeme vědět, abychom si byli vědomi Kršny, ale my jsme takoví darebáci, že Mu nerozumíme. Proto přišel znovu: „Tito darebáci to nepochopili, a proto jim Sám musím předvést, jak se stát oddaným Kršny.“ To je Šrí Čaitanja Maháprabhu. Učil vlastním příkladem. Nemyslete si, že když hraje úlohu lidské bytosti, je jedním z nás. Když mě někdo masíruje a nedělá to dobře, vezmu ho za ruku a řeknu: „Dělej to takhle.“ Nezna-mená to, že jsem masér nebo snad jeho služebník. Podobně nesmíme zapomínat, že Šrí Čaitanja Maháprabhu je Nejvyšší Osobností Božství, Kršna. Uctíváte Rádhá-Kršnu, ale na oltáři máte také Božstvo Čaitanji Maháprabhua. Někdy lidé protestují: „Proč je Božstvo Šrí Čaitanji na oltáři spolu s Kršnou?“ Oni to nevědí: *śrī-kṛṣṇa-caitanya rādhā-kṛṣṇa nahe anya*. Šrí Kršna Čaitanja je Kršna. Je to potvrzeno v šástrách. V dnešním verši je řečeno: *chanah kalau yad abhavaḥ*. V Kali-juze se nezjevuje přímo jako Nrsinhadéva, Vámanadéva nebo Rámačandra, ale zjevuje se jako oddaný. To je Čaitanja Maháprabhu.

„Proto se někdy nazýváš Trijuga.“ Existují čtyři jugy neboli věky, ale Bůh je známý jako ten, kdo se zjevuje ve třech jugách. Ve třech jugách se objevil Osobně a ve čtvrtém věku, v Kali-juze, sestoupil jako oddaný, a proto se nazývá Trijuga.

Dnes je den zjevení Šrí Čaitanji Maháprabhua a Májápur je Jeho rodiště. Je velké štěstí být zde přítomen. Neustále vzpomínejte na Šrí Čaitanju Maháprabhua a zpívejte *śrī-kṛṣṇa-caitanya prabhu-nityānanda śrī-advaita gadādhara śrīvāsādi-gaura-bhakta-vṛnda*. Pak budou vaše životy dokonalé.

Děkuji vám mnohokrát.

ORIGINS MAGAZINE

ŠESTÉ POKRAČOVÁNÍ SEMINÁŘE Z BHAKTIVÉDANTOVA INSTITUTU
SADAPÚTA DÁS

Kontraverzní nálezy

Dnes není příliš známo, že bylo objeveno mnoho podivných věcí, o nichž se vědci odmítají bavit a ve vědeckých zprávách o nich nenalezneme ani zmínku.

Uvedeme zprávu z časopisu *Scientific American*. V Dorchesteru (Massachusetts) odstřelovali slepencovou skálu pro základy modlitebny. Popis uvádí, že „výbuch vyhodil do povětří velkou část skály, některé kusy vážily až několik tun a malé úlomky byly rozmetány do všech stran. Mezi nimi byla nalezena **kovová nádoba**, výbuchem roztržená na dva kusy. Když byly přiloženy k sobě, vytvořily nádobu

zvonovitého tvaru, vysokou asi 11,5 cm, dole 16,5 cm a nahoře 6,5 cm širokou a asi 0,3 cm tlustou. Barva se podobala zinku nebo kompozici se značnou příměsí stříbra. Na bocích bylo šest kreseb květin, krásně vykládaných čistým stříbrem. Rytina a vykládaní představují mistrovské dílo nějakého nadaného umělce. Tato nezvyklá nádoba neznámého původu byla vyproštěna výbuchem z pevného slepencového podloží z hloubky asi 4,5 m a nyní je ve vlastnictví pana J. Ketella.“

Provedli jsme geologický průzkum slepence v dané oblasti a zjistili jsme, že pochází z prekambria. Je tedy starší než **600 milionů let**. Co dělala tato umělecky vysoce hodnotná váza v takové skále?

Jedná se přesně o ten druh nálezů, které vědci nevezmou ani na okamžik vážně. Jejich odpověď je prostá: „Nikdy k tomu nedošlo. Můžete vyprávět takové příběhy, ale my jim nevěříme.“

Takové nálezy však existují a máme o nich mnoho zpráv, které jsou přinejmenším stejně věrohodné jako zprávy o nálezech, na kterých vědci stavějí své současné teorie.

Patří mezi ně například zprá-

va jedné staré paní z Morrisonville (Illinois). Přikládala do kamen kus uhlí, ale byl příliš velký, a proto ho rozbila kladivem. Rozpadl se na dva kusy a mezi nimi byl **zlatý řetěz**. Oba jeho konce dosud vězely v obou kusech uhlí. Byl tedy prokazatelně uvnitř. O události psaly místní noviny.

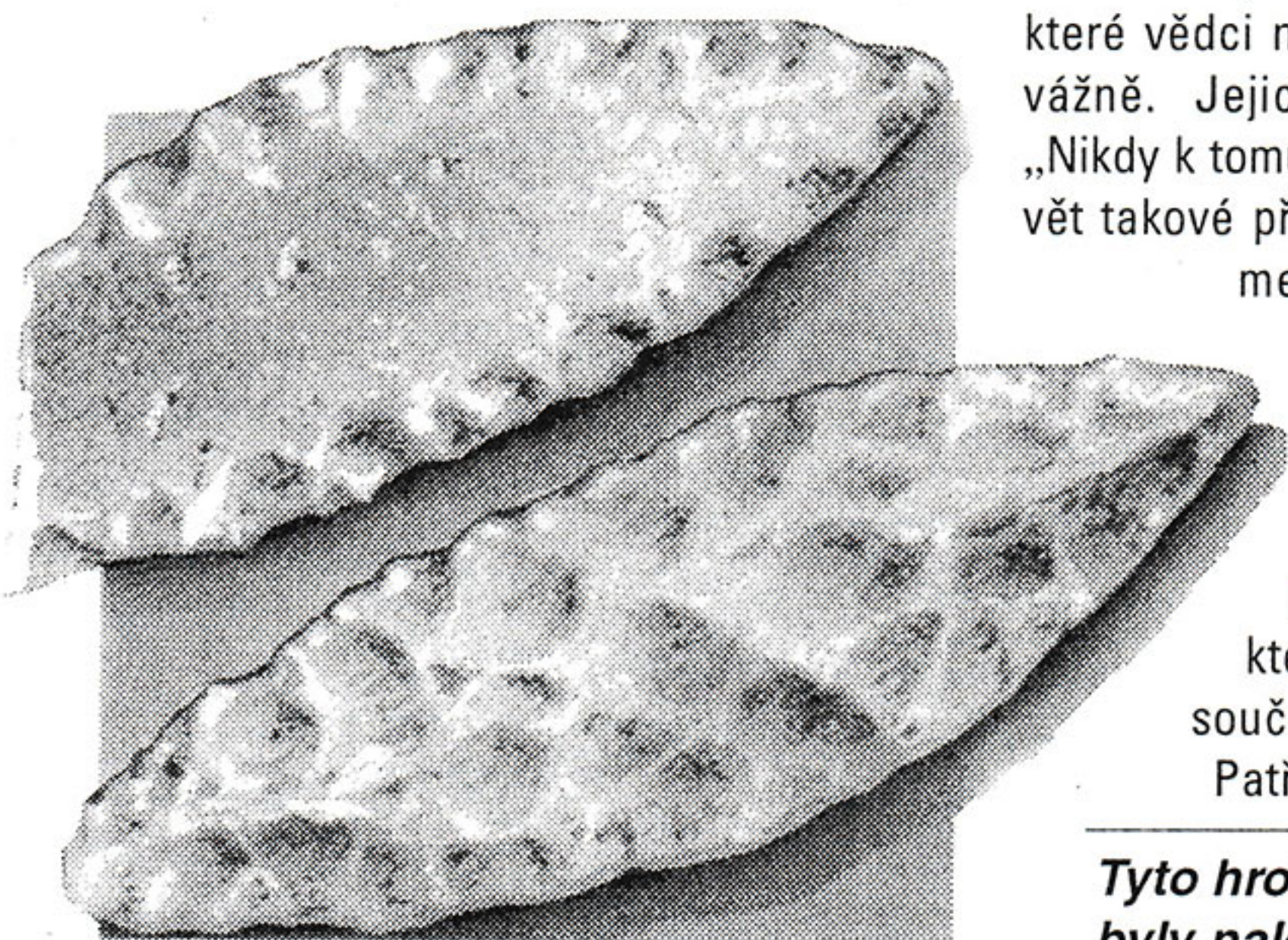
Další zpráva je z Wilburtonu (Oklahoma) od topiče v místní elektrárně. Přikládal uhlí lopatou do pece a přitom se mu dostal pod ruku příliš velký kus. Udeřil do něho palicí, aby jej rozbil, a objevila se **železná nádoba**. Viděl to i jeho předák a oba šli k notáři, kde přísahali, že tomu bylo skutečně tak. Notář o tom zhotovil ověřený zápis.

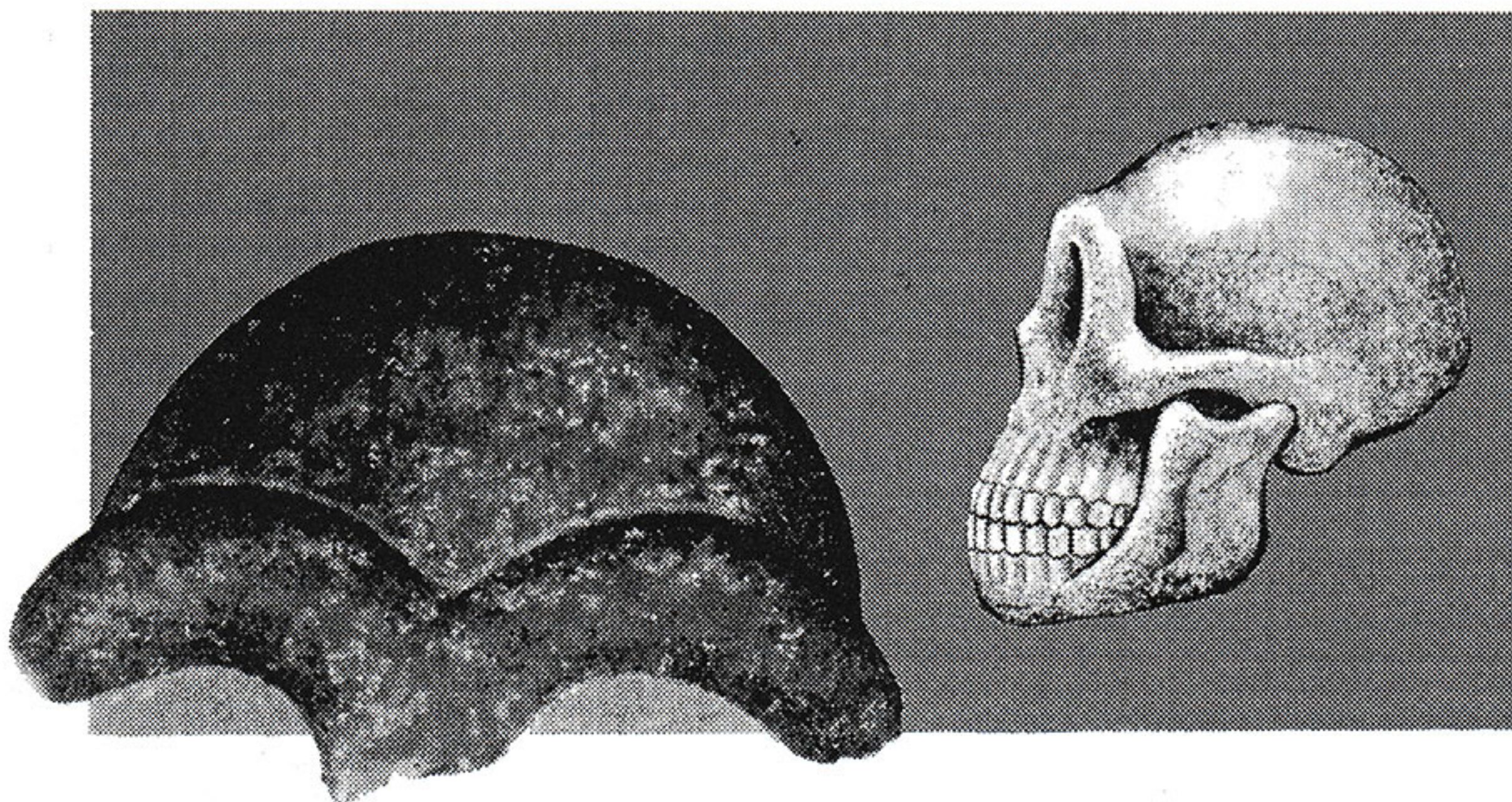
Mnoho podobných nálezů pochází z dolů. Horníci o tom podají zprávu, dostane se to do novin, ale vědecké kruhy se tím odmítají zabývat.

Existují i předměty vykopané ze studní. V Illinois někdo kopal poměrně hlubokou studnu a byla přitom nalezena mince. Je to velmi dobře ověřené, protože se tím zabývali velmi zodpovědní lidé. Prohlásili: Ano, tato mince pochází z hloubené studny. Je to **železná mince neznámého typu**, možná medailonek. Musela však pocházet z **válcovny**, neboť kdyby vznikla kováním, nebyla by tak jednoduší a souměrná.

Datace určila stáří podle hloubky studny a jí odpovídající vrstvy na 200 000 až 400 000 let. K čemu v té době sloužila válcovna? Samozřejmě, lidé v té době existovali. Ne sice prý současný člověk, ale Homo erectus, bez čela, s velkými nadočnicovými oblouky a vyzbrojený ručně vyrobenou kamennou sekerou.

Tyto hroty, jejichž nálezy se spojují s výskytem moderního člověka, byly nalezené v Mexiku. Jejich stáří bylo určeno na 250 000 let.

Kontraverzní nález podobající se lebce primitivního člověka (*Homo erectus*), který se záhadně ztratil z brazilského muzea.

Žádný vědec nebere takové případy vážně. Samozřejmě se můžeme zeptat, jsou-li pravé. Odpověď zní, že to nelze říci. Jak to můžeme vědět? Lze říci jediné to, že zprávy o nich existují.

Snažili jsme se je proto ověřit. Některé docela souhlasí, ale jiné nejspíše ne - někdo si je špatně vyložil nebo dokonce vymyslel. Vydali jsme se do Spanish Forku (Utah), kde nějaký člověk tvrdil, že našel **otisk boty** ve skále pocházející z kambria (asi 600 mil. let) a z okolí byly hlášeny ještě další podobné nálezy. První případ se ukázal jako úplná fraška - nic tam nebylo. Druhý byl zajímavější: skutečně to podle tvaru vypadalo jako stopa boty s vroubkováním, vyznačenou patou, podrážkou atd. a kámen navíc nesl jasné otisky trilobitů, kteří prý vyhynuli asi před 400 mil. lety. Nemohli jsme to ale dokázat. Nález byl předložen vědcům v Salt Lake City a ti okamžitě řekli: „Tohle je další z žalostných pokusů kreacionistických horlivců, se kterými se čas od času setkáváme...“ Ten člověk nám říkal, že k němu přišel nějaký vědec a jakmile na kámen pohlédl, řekl cosi neslušného. Vysvětlují si to tak, že se jedná o tzv. span: skála se rozštěpila a náhodou vytvořila daný tvar. Možná ano. Jisté ale je, že to vypadá jako stopa.

Vědci tvrdí, že důkazy fosílií dokazují lidskou evoluci z bytosti zvané Australopithecus až po tzv. moderního člověka. Australopithecus měl žít před 2 mil. lety a rozlišují se u něho dva typy, těžší a lehčí. Následuje Homo habilis, již poněkud méně opičího vzhledu, a po něm Homo erectus. Ten je zajímavý - od krku dolů se prý shoduje se současným člověkem a hlava se podobá spíše opičí s velkými masívními čelistmi, vystouplými

nadočnicemi, ustupujícím čelem atd. Žil prý asi 1,5 mil. let a měl vymřít přibližně před 300 000 lety. Dále je to tzv. starobylý Homo sapiens, který zahrnuje i člověka neandrtálského, asi nejnámějšího pračlověka. Je zajímavé, že měl větší mozek než současný člověk, ale po tělesné stránce vypadal mnohem hruběji. Moderní člověk se údajně objevil před 35 000 lety, s již vysoce rozvinutou kulturou, alespoň co se týče jeskynních lidí. Ve Španělsku a Francii existují jeskynní kresby, které představují vysoce rozvinuté umění. Jedná se většinou o kresby zvířat s perspektivou, jemným stínováním atd., které díky jeskynnímu klimatu přetrvaly tisíciletí.

Uvádíme nález z Mexika: **hroty oštěpů** stejného typu, jaký používal moderní člověk v Evropě, kde se údajně objevil před 35 000 lety. Zde však bylo určeno stáří **250 000 let**.

Podle vědců prý lidé v Novém světě původně nežili - přešli tam z Asie přes Beringův pevninský most (dnes Beringova úžina) na Aljašku a dále do Severní a Jižní Ameriky. Mělo k tomu dojít asi před 13 000 lety. Nedávno to znovu potvrdil článek v časopise Nature: člověk žije v Americe teprve od holocénu, tedy asi 13 000 - 15 000 let.

Mexický nález oštěpových hrotů nepochází od nějakého zaujatého vědce, který by se snažil podkopat myšlenku evoluce. Našla je archeoložka, která je pouze určila v nalezené vrstvě a později je přijela datovat skupina geologů z US Geological Survey. Ti došli k hodnotě 250 000 let. Ale pak nastal problém. Vědecké kruhy tento nález totiž zavrhy, neboť by to znamenalo revizi celého pojetí evoluce čili velký převrat - a ty se, jak

známo, „nedoporučují“. Je jim třeba za každou cenu zabránit.

Telefonovali jsme té paní, která je našla, protože jsme chtěli do našeho časopisu použít jejich fotografie a potřebovali jsme její svolení. Místo nich jsme však nakonec použili jen kresby. Řekla nám totiž: „Můžete použít fotografie, pokud uvedete maximální stáří 30 000 let. Pokud byste ale chtěli uvést to nesmyslné stáří (250 000 let), povolení vám nedám!“

Stáří 30 000 let nikdo nikdy neurčil - bylo určeno stáří 250 000 let. Kdybyste je však uvedli, považovali by vás za šílence. Uvedení vymyšleného stáří, které nikdo neurčil, by bylo v pořádku. Tyto skutečnosti je dobré vzít na vědomí.

Dalším zajímavým případem je **lebka z Castenedola** v Itálii. Je částí kostry muže, která byla nalezena spolu s kostrami ženy a dítěte v pliocénních usazeninách starých přes 2 mil. let. Je tedy starší než většina Australopitheců. Její stáří vědci nezpochybňují, ale říkají, že se jedná o tzv. vnikající, intruzivní hrob. Znamená to, že se tělo dostalo na své místo kopáním shora a je tedy mnohem mladší. Původní nálezci však tvrdí, že vrstva nad nálezem byla neporušená (což by v případě kopání nebylo možné). Někdo může namítat, že se nedívali pořádně. Je tu však další skutečnost: kosti byly polámané a rozházené v okruhu asi 9 metrů, což je v případě hrobu poněkud nezvyklé. Jak se mohla těla v hrobě dostat do takové pozice? A proč chybí obličejová část lebky?

Existuje další zvláštní nález. Je to **temeno lebky** podobné druhu Homo erectus, které bylo nalezeno v Brazílii, přestože by se něco takového v Novém světě „nemělo“ vyskytovat, o Jižní Americe ani nemluvě. Tento nález tedy také „naboural“ celý obraz vývoje člověka.

Antropologové dnes mají asi 100 lebek (z toho 25-30 druhu Homo erectus, 20 Australopithecus, 10 Homo neandertalensis a asi 40 ostatních, přechodných) a několik dalších kostí, na něž se odvolávají jako na důkazy evoluce člověka. Tyto fosílie však mají pokrýt období asi 1 milionu let. Jak je možné z tak malého množství určovat historii? Tento problém se týká všech typů fosílií, nejen lidských.

Zjišťovali jsme **pravost informací a způsob zacházení s nimi**. Zajímavou skutečností je, že případy, které se shodují s oficiálně přijatým názorem (obvykle se jedná o lebky Homo erectus), obvykle postrádají údaje o nálezci a místě nálezu. I když projdete odbornou literaturu a hle-

dáte ze všech sil, není možné tyto informace nalézt. Je to podivné, protože informace o sporných nálezech je velmi snadné získat (samozřejmě včetně kritiky neodborného zacházení s důkazním materiálem).

Slavný antropolog Louis S. B. Leakey našel v Africe čelist (je známa jako „Kanamská čelist“), která vypadala relativně moderní, ale ležela v nezvykle staré vrstvě. Vrstvu důkladně prozkoumal a určil. Podal o tom zprávu v Anglii a vědec jménem Boswell trval na tom, že s ním pojedí do Afriky ověřit vše na místě. Došlo však k řetězu nešťastných náhod. Leakey nemohl určit místo nálezů, protože fotoaparát, s nímž pořizoval snímky, netěsnil a snímky se nevydařily. Na místě také zahrabal železné orientační značky, ale domorodí Masajové je našli a použili na hroty oštěpů. V časopise Nature ho tedy zcela znemožnili a jeho nález byl zavržen.

Nálezy podložené četnými svědeckými výpověďmi, ale nezapadající do oficiálních představ o minulosti, bývají však také často zavrženy. Na druhé straně existuje mnoho lebek Homo erectus z neznámých míst, nalezených neznámým kým a jak, popřípadě nalezených domorodci, kteří je odnesli vědcům a místo nálezů určili jen velmi přibližně. Tyto případy se však uznávají. Nespolehlivost zacházení s důkazy je očividná. Když údaje nezapadají do vytvořeného obrazu, vědci je odmítnou (někdy se také záhadným způsobem ztratí...). To však není vědecký přístup, ale **podvod**.

Datovací metody lze považovat za významné pouze na základě statistiky. Průměr ze sta hodnot již něco znamená, jedna hodnota neznámá nic - může být zcela nepřesná.

Uvádíme i jinou zajímavou záležitost. Existují zprávy o tom, že jakési poloopičí-pololidské bytosti žijí ještě v současnosti v neobydlených a těžko přístupných oblastech celého světa, zvláště v oblasti střední Asie od Mongolska po Pamír, která je značně rozsáhlá a vzdálená od civilizace. Pojednává o tom kniha jedné anglické antropoložky, která uvádí svědectví důstojníků sovětské armády, místních obyvatel a jiných očitých svědků. Místní tradice se o těchto bytostech zmiňuje od nepaměti. Lze si

tedy představit, že nejrůznější druhy živých bytostí, včetně lidských s různou karmou, existovaly odpradávná a je možné, že přežily až dodnes. Je možné, že vykopávky lebek právě těchto bytostí jsou nyní považovány za vývojové články člověka.

pokračování příště

V roce 1913 Dr. Hans Reck našel lebku moderního člověka v Olduvai Gorge v Africe ve vrstvě staré 500 000 let (místo nálezů označeno tečkou). Vědci nyní říkají, že tam lebka byla zahrabána z hořejší vrstvy. Otázkou však zůstává, jestli se tehdejší lidé mohli podařit prorazit tvrdý vápenec oddělující vrstvy 2 a 5.

Cesta k dokonalosti

**převzato z knihy „Můj slavný učitel“ (My Glorious Master, str. 33)
od Bhuridžany Prabhua**

Guru-krpa Swami seděl u Prabhupádových nohou a položil mu velmi přímou otázku: „Šrílo Prabhupádo, co s některými oddanými, kteří se nezajímají o rozdávaní knih? Zdá se, že nenásledují náladu svého duchovního učitele. Nekážou, a místo toho se pouštějí do jiných projektů, jako jsou farmy.“

Šríla Prabhupáda důrazně odpověděl: „Myslíš si snad, že duchovní učitel je mrtvý kámen, který nedokáže dát pokyny různým žákům různými způsoby?“

* * *

Prabhupádova vize celosvětového kázání byla nesmírná. Proto dal různým žákům různé úkoly, aby rozvíjeli různé aspekty jeho vize. Dokonalost je odevzdat se

určitěmu pokynu, který jsme dostali. Neměli bychom být jako hloupý služebník, který přinese svému pánu mléko v domnění, že mléko je lepší než voda, když ho duchovní učitel požádal o vodu. Spíše bychom se měli soustředit na své vlastní zařazení ve společnosti. Kršna říká v Bhagavad-gítě (3.35):

*śreyān sva-dharmo vigunaḥ
para-dharmāt sv-anuṣṭhitāt
sva-dharme nidhanaṁ śreyāḥ
para-dharmo bhayāvahaḥ*

„Je mnohem lepší konat své předepsané povinnosti, i když nedokonalé, než plnit povinnosti druhého a dokonalé. Je lepší zahynout při výkonu vlastní povinnosti, neboť dávat se cestou jiných je nebezpečné.“

Příběh o

Jednou se guru vydal na cestu. Jel na koni a doprovázel ho jeho žák. Při jízdě mu spadl kapesník. Guru se později zeptal žáka: „Kde je můj kapesník?“

„Spadl na zem,“ odpověděl žák.

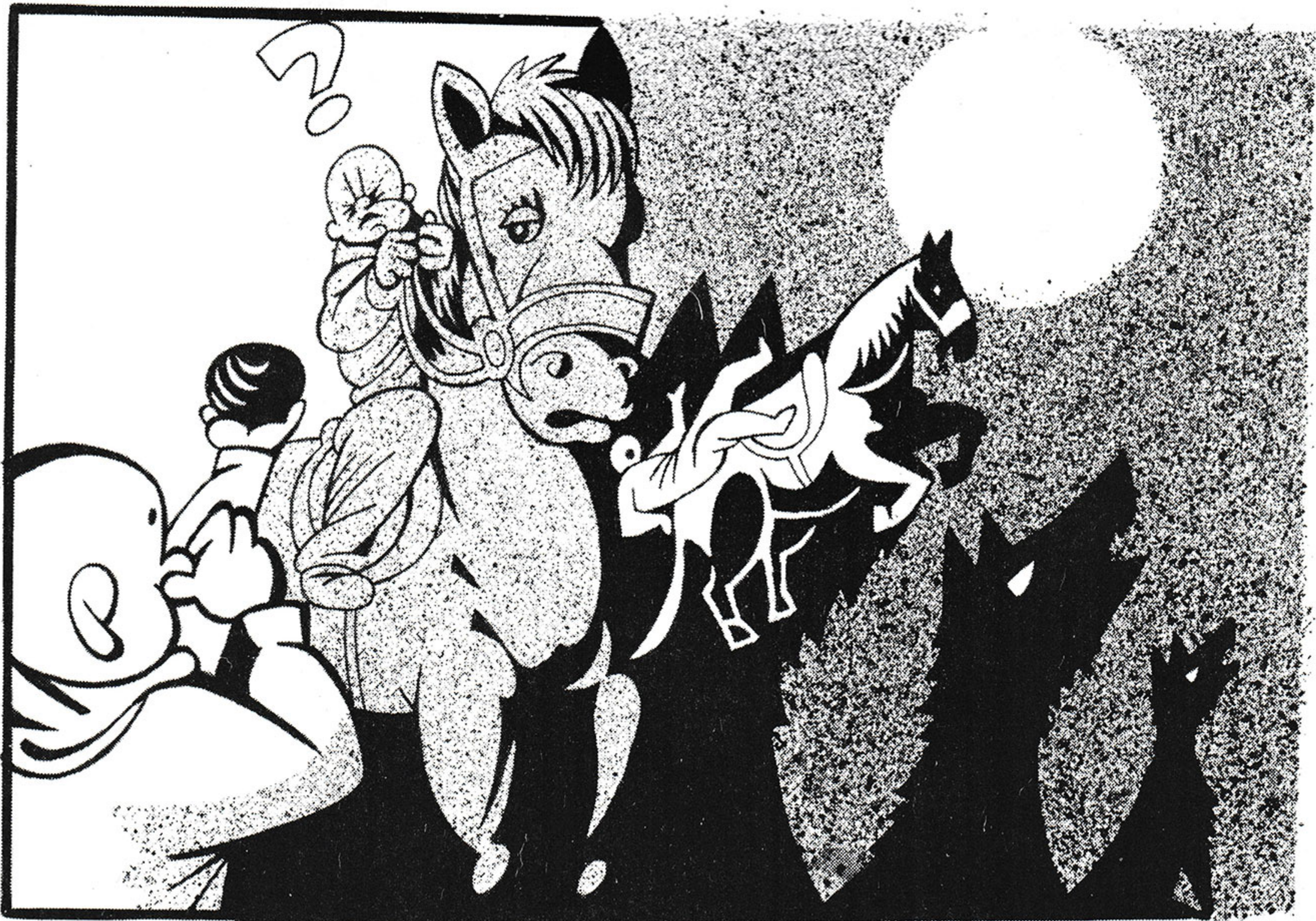
„Proč jsi ho nezvedl?“ napomenul ho guru.

„Neřekl jste mi, abych ho zvedl. Udělám všechno, co mi řeknete,“ odpověděl žák.

„Musím ti říkat, abys zvedl kapesník, když mi upadne?“

„Gurudévo, pokud mi neřeknete, nevím, co mám dělat. Řekněte mi prosím přesně, co mám dělat.“

„Dobrá; všechno, co spadne z koně, musíš zvednout a dát mi to.“

hloupém žákovi

A jeli dál. Po chvíli kůň utrousil kobylinec. Žák ho zvedl a podával ho guruovi.

„Tady, Gurudévo!“

„Co to je?“ zeptal se šokovaný guru.

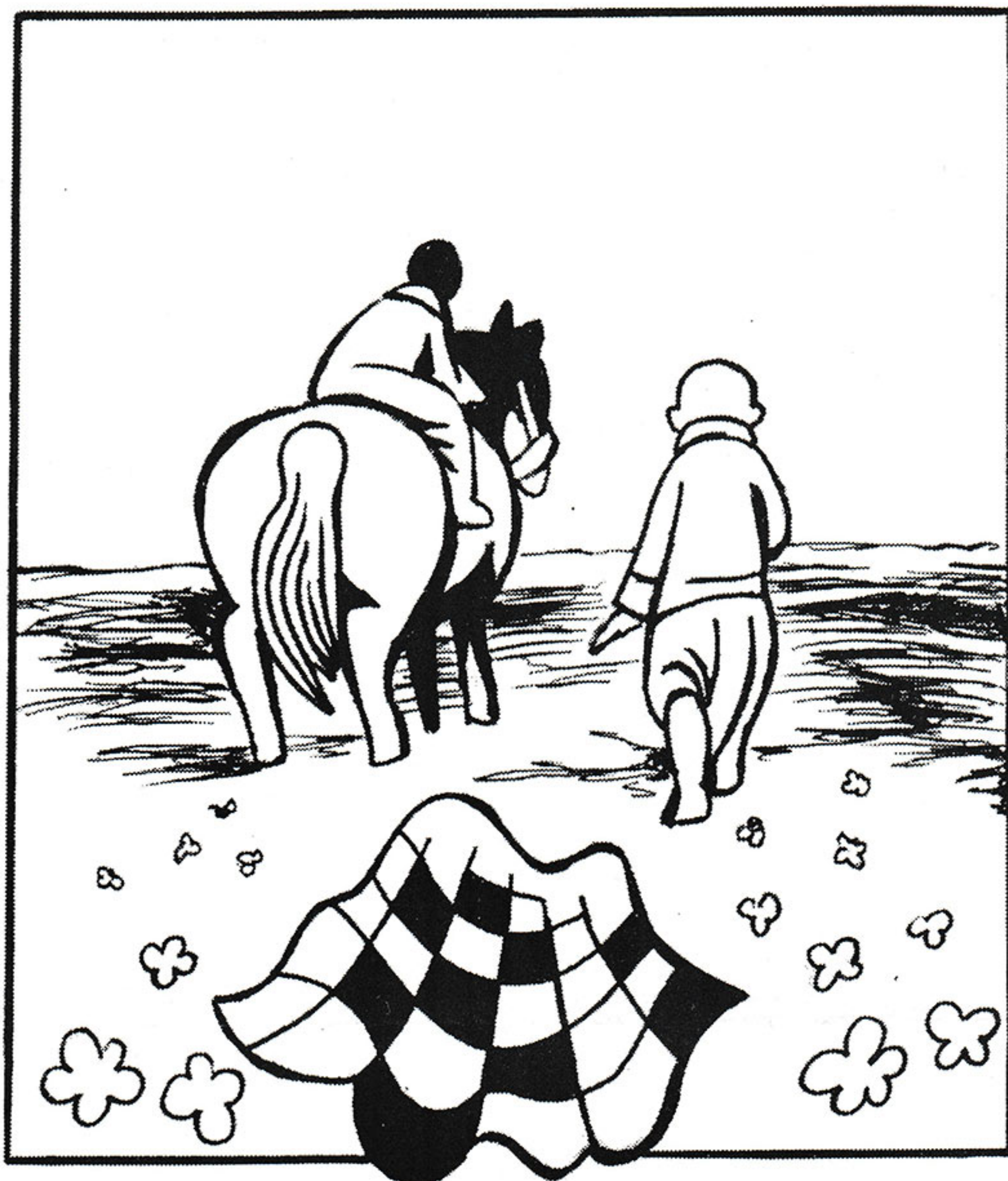
„Kobylinec.“

„To ne!“

„Jsem zmaten, Gurudévo. Jednou mi řeknete: ‚Zvedni všechno, co spadne z koně.‘ A pak řeknete: ‚Nezvedej kobylinec.‘ Je to příliš matoucí. Můžete mi, prosím, napsat, co všechno mám zvednout?“

Guru tedy napsal seznam a dal ho žákovi. Kurta, čada, dhótí, růženec atd. Napsal celý seznam věcí, které měl žák zvednout, když spadnou z koně.

„To, co na seznamu není, nezvedej.“

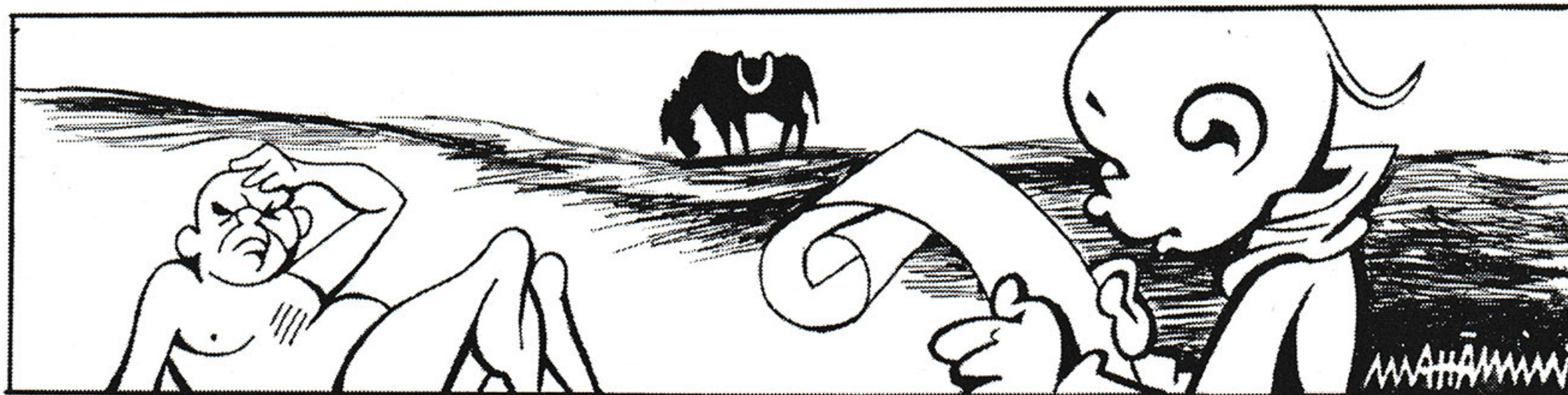

Náhle přes cestu přeběhli šakalové a kůň se splašil. Postavil se na zadní a guru spadl na zem. V bezvědomí ležel na cestě a žák mezitím rychle vytáhl seznam a začal sbírat kurtu, čadu, dhótí, růženec atd. Všechno položil na koně a ubohý guru stále ležel v bezvědomí na zemi.

Za chvíli se probрал a zjistil, že je úplně nahý. „Co se stalo? Proč jsi mě tu nechal ležet? A proč nemám nic na sobě?“

„Nebyl jste na seznamu, pane. Všechno, co bylo na seznamu, jsem zvedl a položil na koně.“

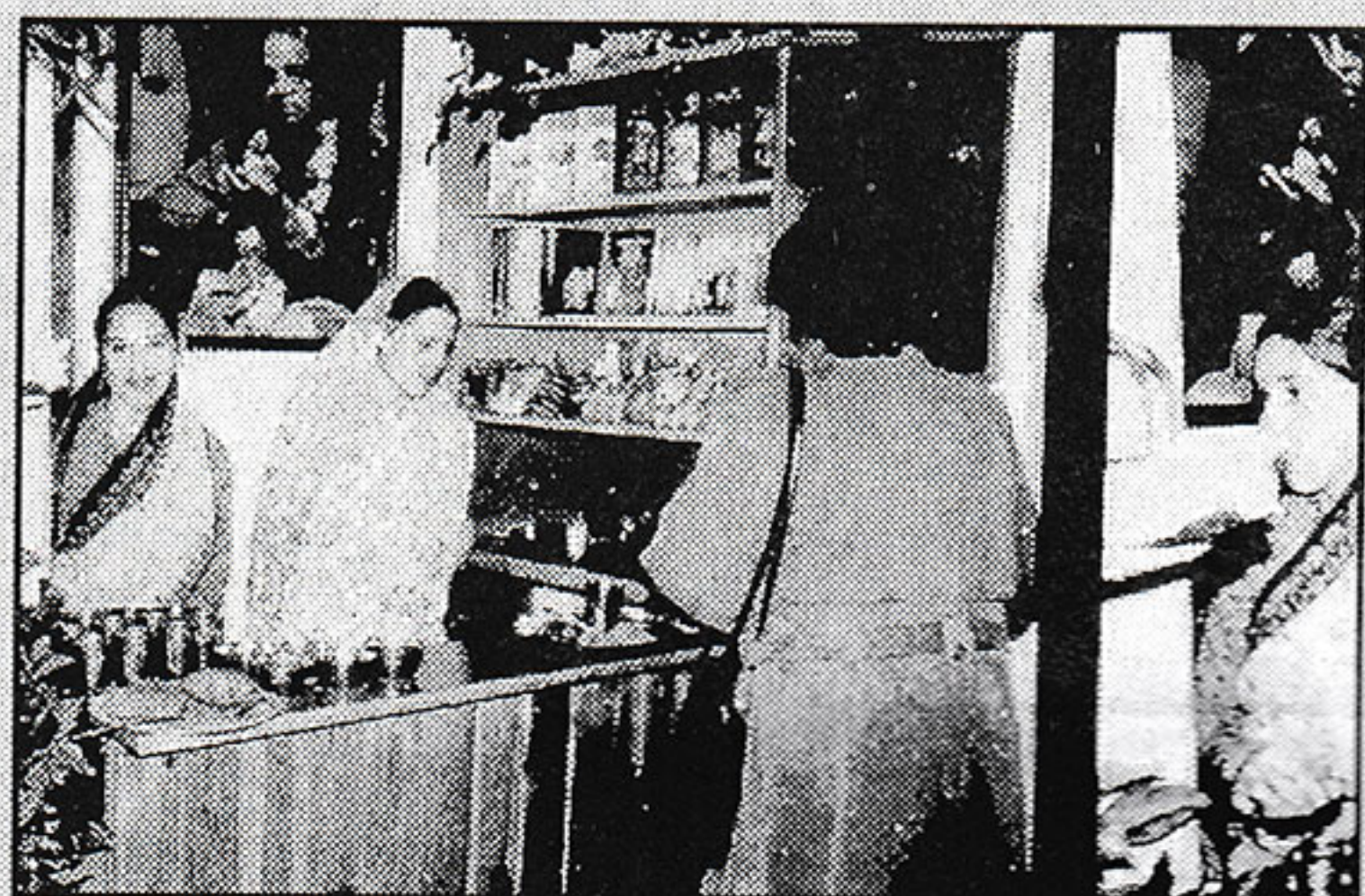
Zde je příklad žáka, který následoval pokyny gurua, ale nedokázal pochopit jeho úmysly. Musíme použít zdravý selský rozum, abychom porozuměli, co guru opravdu chce a jaké jsou jeho záměry.

Góvinda

na Palmovce znovu otevřena

Po-Pá 12.00 - 18.00, Praha 8, Na hrázi 5 (metro Palmovka)

Vegetariánský klub Góvinda v Praze Libni byl v březnu znovu otevřen.

Možná mnozí víte, že toto místo je spojeno s historií Haré Kršna hnutí v Čechách, neboť sloužilo jako první „chrám“ v Praze. Pořádaly se zde první programy a nedělní hostiny a zpočátku sloužilo jako „ášram“ pro oddané. Postupem času se těžiště aktivit přesunulo na Kršnúv dvůr, do pražského chrámu v Modřanech a později do Zličína a ze střediska v Libni se stala první opravdu vegetariánská jídelna v Praze.

Na podzim loňského roku si úřady vyžádaly rekonstrukci klubu, kterou se letos podařilo úspěšně dokončit. Tak jsou všichni příznivci i stálí hosté opět zváni na Kršnovo prasádam a doufáme, že ve zdejší příjemné atmosféře bude opět všem chutnat.

Prasádam má velkou sílu a příznivě působí na ty, kteří jeho účinkům věří, i na ty, kterým je to jedno a nebo tomu nevěří. Jediné ochutnání prasádam může člověka přivést k duchovnímu životu a není tajemství, že převážná část oddaných vstoupila do Haré Kršna hnutí právě díky němu. Postupně samozřejmě objevili hloubku a důkladnost filozofie, ale přesto platí nepsané pravidlo, že komu zachutná prasádam, ten obvykle v chrámu jednoho dne zůstane, a kdo jen tak uždibuje, časem odchází. V Bhagavad-gítě Kršna dokonce říká, že při každé správně prováděné oběti se má rozdávat prasádam, a tak se této zásady snažíme co nejlépe držet. Doufáme, že nově otevřená Góvinda přinese i trochu potěšení Šríloví Prabhupádovi, který chtěl dobře uvařené prasádam rozdávat v co nejširším měřítku. Vždyť prasádam je jedna z mála věcí, která má sílu postupně změnit srdce člověka a prospět tomu, kdo ho jí, i tomu, kdo ho vaří i rozdává.

Oslava 100. výročí narození

Šrí Šrímad

A.Č. Bhaktivédanty Swamiho Prabhupády

Část I. - Setkání s Prabhupádou a kanadské oslavy

Jiří Svoboda

Seděl jsem na břehu a jezero Ontário šplouchalo svými studenými vlnkami o písčitou pláž. Díval jsem se daleko za obzor - tam, kde začínala pomyslná i skutečná hranice Spojených amerických států. Voda v jezeře byla studená a nikdo se právě nekoupal, i když teplota vzduchu byla hodně přes třicet stupňů. Ale hořte čistokrevného Torontana do vody, když místní noviny píší, že je znečištěná továrními odpady, že je riziková, že vám může opuchnout kůže. Takže jsem byl jediný, Vltavou odkojený Pražák, kterému ta zašpiněnost ontárijského jezera absolutně - při srovnání s tou vodou vltavskou - nevadila a umožnila mi ponořit se do chladivé jezerní vody a za úzkostlivého pozorování do červeného oděvu oblečeného plavčíka, sedícího nečinně nahoře na strážní věži, který ale teď kvůli mně byl nucen z věže sestoupit a naložit se do člunu a pozvolna mě kruhovitými oblouky obeplovat, jsem se potápěl a proploval skrz plynoucí řasy a mihotající se, před mým bledým tělem zděšeně prchající, pulce.

Pak jsem seděl a nechal do sebe pronikat bílou kůží ostré kanadské sluneční paprsky a přemýšlel jsem o tom, jak letos, v jubilejní rok narození Šríly Prabhupády, oslavím jeho stoleté výročí. Viděl jsem před svými očima toho krásného starce, který neváhal a v pokročilém

věku skoro sedmdesáti let připlul jen s několika rupiemi, nebo dolary, do New Yorku, aby na Západ, Američanům a Evropanům, přinesl védské poznání, aby je seznámil s indickou kulturou a aby tu založil Mezinárodní společnost pro vědomí Kršny - zkrátka, aby dekadentní a Bohu odcizený Západ přivedl zase zpět na cestu lásky, na cestu k Nejvyššímu Pánu.

Vzpomínal jsem na dobu, kdy mě jako nového příchozího do Kanady v sedmdesátých letech potkal na hlavní torontské ulici člen té Mezinárodní společnosti v oranžové indické róbě a vsunul mi do ruky pozvánku na nedělní slavnost do jejich chrámu, do domku v centru města, s tím, že po skončení slavnosti se bude pořádat velkolepá vegetariánská hostina. Schoval jsem si pozvánku do kapsy a následující neděli jsem se do Kršnova chrámu vypravil. Když jsem se tam dostavil, udivilo mě, že mladíci a ženy měli na sobě všichni indické hábity a sári a že tančili a zpívali před jakýmsi oltářem, na kterém byly figur-

Jiřího Svobodu možná mnozí z vás znají jako stopařského světoběžníka, který o svých zážitcích píše ve svých svérázně psaných knihách. Ne všichni však vědí, že při svých cestách se postupem času stále více zdržoval v iskon-ských střediscích a chrámech. Nabízíme vám možnost přecíst si o jeho zážitcích a jsme si jisti, že to bude čtení zajímavé.

ky nějakých svatých, o kterých jsem nic nevěděl. Ještě víc mě překvapilo, že se po obřadu sedlo na podlahu a četlo se z jakési posvátné knihy, že jeden z těch hladce vyholených mužů k přečtenému textu udělal podrobný výklad, který mě hluboce a osobně oslovil, a že se potom všem nakonec skutečně podávala dobrá, oku i hrdlu lahodící krmě, která měla zvláštní, cizokrajnou příchut, kterou jsem do té doby neznal. Jedla se jen tak na podlaze z talířků, u kterých jsme si sedli se zkříženýma nohama.

Zúčastňoval jsem se přednášek a nedělních slavností od té doby pravidelně. Bhaktivédantův příjezd do Toronta se očekával někdy uprostřed července a všichni se na něj už předem těšili a připravovali. Viděl jsem v chrámové místnosti jeho obraz, ověšený girlandami, ale přesto jsem byl na něj zvědavý a chtěl jsem na vlastní oči uvidět, co na něm ti mladíci a mladice z dobrých a bohatých severoamerických rodin vidí zvláštního. Přijel se členy ISKCONu v osmiválcovém prostorném autě před domek a z balkónu v prvním patře ho ženy a dívky vítaly sprškou čerstvých květin a květinových lupínků, které na něj házely, a dole hoši bubnovali, tleskali, zpívali Haré Kršna, Haré Kršna, Kršna Kršna, Haré Haré a klaněli se v tlačenci k zemi a líbali Swamimu bosé nohy v opáncích.

Co to je za zvláštnost, napadlo mě, když jsem tu scénu zpozdválí pozoroval. To není samo sebou, to musím prozkoumat, umínil jsem si.

Bhaktivédanta Swami pak po bohoslužbě, kirtanu, přednášce a obřadu zasvěcení odcházel po chodníku do svého dočasného sídla, v ruce zvláštní oranžovou látkou obalenou hůl.

Podruhé jsem Jeho Božskou Milost viděl zase v Torontě při příležitosti otevření nového sídla torontských Kršnovců, bývalého evangelického kostela. Byla to prostorná budova nedaleko hlavní torontské

třídy. Byl jsem už natolik seznámený s filozofií a s učením védské literatury, že jsem se odvážil napsat Bhaktivédantovi dopis, ve kterém jsem ho žádal, aby mi schválil můj úmysl přeložit některou knihu, používanou při bohoslužbách k výkladu védských písem, do češtiny pro československou jazykovou oblast. Jeho odpověď byla stručná: překlad je žádoucí, celý svět musí být přiveden k tomu, aby poznal a uvědomil si, že existuje Pán, kterého je třeba uctívat a sloužit Mu, jinak člověčenstvu nastávají neblahé dny. Dal jsem se hned do překladu.

Když teď Bhaktivédanta přijel podruhé, měl jsem hotový překlad Šrí Íšópanišady s jeho Bhaktivédantovými komentáři a doplňky. Přinesl jsem překlad do chrámu, kde už byli shromážděni členové ISKCONu z celého okolí, z Kanady, ze Spojených amerických států, a rovněž tak lidé z místní indické obce, přistěhovalců z Indie a jejich rodin, a taky můj přítel z Moravy a další Čechoslovák, který chrám navštěvoval, Bohuslav Olšina. S nemalou pýchou, která měla být spíš pokorou, jsem Bhaktivédantovi do rukou odevzdal český překlad Íšópanišady a ten si ho s uspokojením zběžně prohlédl a prolístoval a předal ho vedle stojícímu dnešnímu šéfredaktorovi Back to Godhead (Návrat k Bohu), Džajadvaitovi dásovi, s tím, aby se postaral o jeho brzké vydání v zemi Československé. Džajadvaita Jeho Božské Milosti poděkoval, překlad od něj převzal a Bhaktivédanta pokračoval v zasvěcování nových žáků, v předávání růženců a duchovních jmen. Bohoslužby zakončil kirtanem a přednáškou z Bhagavad-gíty.

Třetí a poslední

setkání se odehrálo v indickém Vrndávanu, v Kršna-Balarámově mandiru. Byl jsem na cestě z Evropy do Nepálu a dál do Thajska a Austrálie. Vrndávan patřil k místům, které jsem si naplánoval navštívit. Krásný chrám se stromem uprostřed malého nádvoří mě přivítal skvostnými Božstvy Kršny, Rádhárání, Baladévy, Subhadry, Džagannátha a Gaura-Nitáie. Ale Šríla Prabhupáda, ačkoliv byl přítomen, byl už těžce nemocný. Stál jsem venku, před chrámem, a díval jsem se, jak ho jeho žáci vynášejí v malém vypořádkovaném, proutěném sedátku a jak ho nesou, drobného a trochu schýleného, kolem chrámu.

Prabhupáda vypadal na umření, nemocný a zsinalý a jeden jeho učedník se zlatým kalichem v rukách šel těsně v jeho blízkosti a jak Prabhupáda kašlal, tak mu žák tím kalichem odebíral od úst vykašlané hleny. Podíval jsem se mu z ne tak velké dálky do očí a zjistil jsem, že jsou trochu vyhaslé. Napadlo mě, že se do nich, do těch kdysi tak zářících životem a inspirativními myšlenkami, dívám asi naposled. Vytryskly mi z očí slzy zármutku a v tom jsem měl dojem, že se na mě Prabhupáda podíval ostře přímo do očí, a že v nich zachytil můj žal. To je to se mnou tak špatné, měl jsem pocit, že si pomyslil.

Pak jsem ještě na krátký okamžik pronikl úzkou, jeho žáky v róbách naplněnou chodbičkou na práh jeho místnosti a viděl jsem, jak jde od

sedátka ke svému loži. To bylo naposled, co jsem ho spatřil živého.

Když jsem pak dojel do iskonského chrámu v nepálském Kátmánu - a bylo to v období okolo slavnosti Góvardhana-púdzhi - jsem se od oddaných v chrámu dověděl, že Šríla Prabhupáda už není tělesně mezi námi. Zesmutněl jsem.

Jezero Ontário došplouchalo svou píseň a já jsem se oblékl a pomalu jsem se loudal Královčinou ulicí do torontského chrámu. Torontské ulice byly v létě horké, vyprahlé, plné provozu a celý chrám se připravoval na výroční Ratha-játru, na průvod městem s třemi povozy, na kterých jsou umístěna Božstva, a také na oslavu stoletého výročí Prabhupádova narození. Přemýšlel jsem cestou o tom, jak nejlépe oslavit toto vzácné jubileum, zda zůstat v Torontě nebo odjet do Indie a došel jsem k chrámu, kde už se všechno připravovalo ke slavné Ratha-játře. Na parkovišti nedaleko chrámu se montovaly vozy s železně kovanými obručkami kolem velkých kol, ženy malovaly voje a postranice a žebřiny labutěmi, slůňaty, ptáky a rozličnými srdíčky, mniši připevňovali ornamenty, baldachýny a oltářiky pro Božstva. Když nastal den slavnosti, požádal mě prezident chrámu, abych jako jediný člověk, zatímco veškeré osazenstvo opustí na několik hodin chrám, zůstal v budově a stal se na chvíli jediným jejím strážcem a hlídačem. Odmítl jsem s tím, že kvůli této slavnosti jsem přece hlavně do

Toronta přijel, ale prezident chrámu se zatvářil tak

nešťastně, že jsem nakonec souhlasil. Průvod se chystal vyrazit hlavní třídou, nazvanou Jonge, dolů k jezeru Ontário, kde se měli účastníci průvodu nalodit na převoz, vozy nechat v přístavišti a přesunout se lodí na nedaleký rekreační ostrov, kde měla proběhnout hlavní oslava. Přemýšlel jsem o tom, jak se z toho hlídání dostat (i když mi prezident po mém váhání nabídl odměnu sto dolarů), a protože jsem se dobře znal s jedním členem chrámu, který tolik nelpěl na tom zúčastnit se procesí, nabídl jsem mu výměnou za několikahodinové hlídání kasetu s přednáškami Džagadýše Swamiho, bývalého torontského prezidenta chrámu, teď jednoho ze členů GBC. Mou nabídku přijal a já jsem se rychle přesunul na místo srazu, kam právě dorazila auta s Božstvy: Kršna, Rádžarání, Gaura-Nitái, Balarám, Subhadrá a Džagannáth byli opatrně umístováni nahoře na každém voze pod nebeskými baldachýny.

Vpředu se u lan, které vedly vždy v párech podle voje každého vozu, shromažďovali nejsilnější muži jak z řad iskcoňáků, tak Indové a členové ostatních národností z okolí, hosté, příznivci hnutí a Bhaktivédantovi přátelé a známí. Byl to mohutný dav a do čela průvodu se postavily ženy oděné do indických sárí s malými tyčemi v rukách, které začaly provozovat za zvuku indické hudby malý tanec.

Nahoře na voze někdo zatroubil na chrámovou lasturu a to bylo znamení, že se průvod může dát do pohybu. Muži se opřeli do lan, zatáhli a přední vůz se pomalu rozjel,

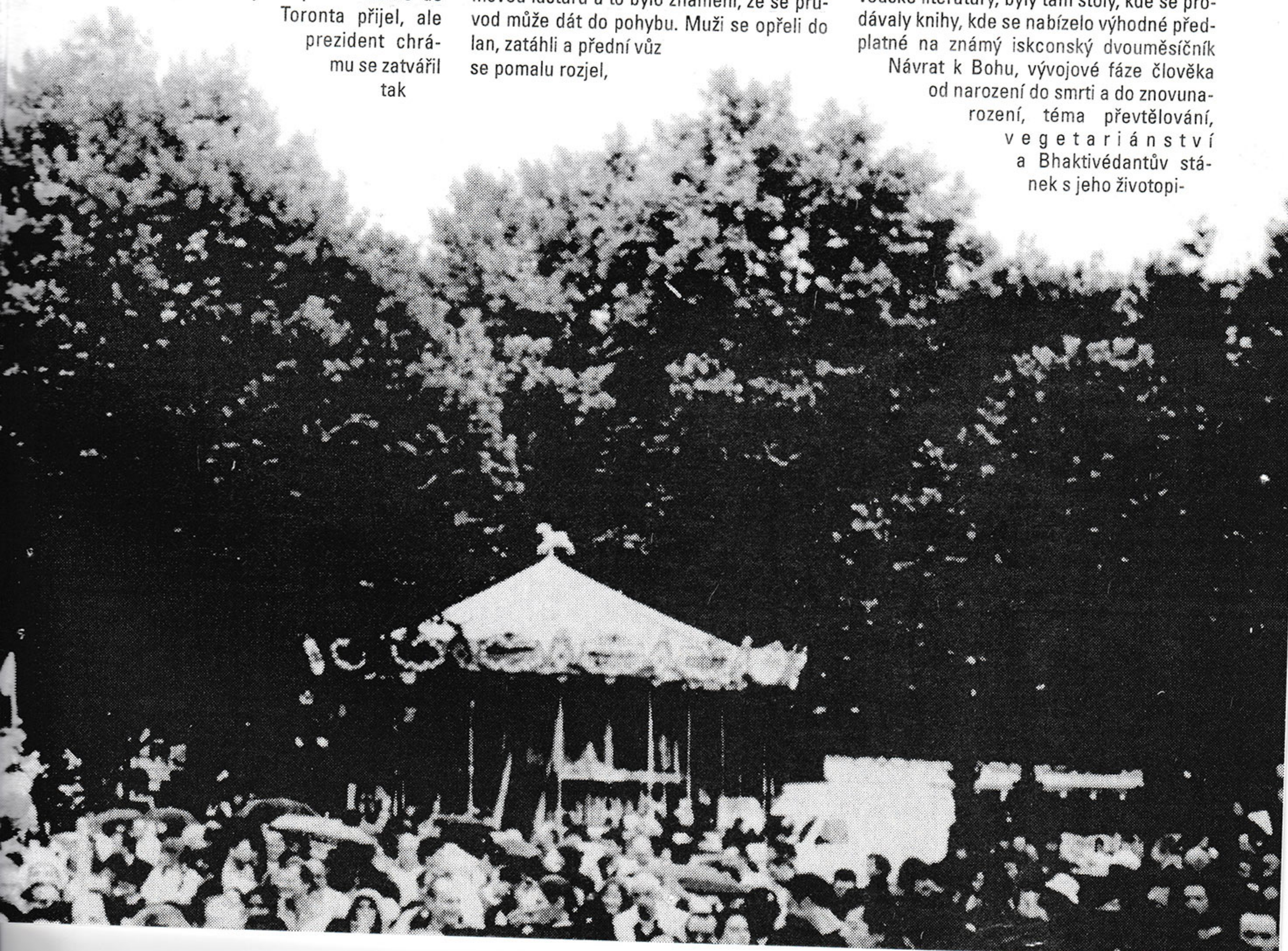
za ním druhý a třetí, pak následovali iskonské mniši a jeptišky v rituálních róbách se svými typickými bubny a činely a se zpěvem mahá-mantry Haré Kršna a konec průvodu pak uzavíral bohatýrský jezdec na pravém indickém slonu, jehož čelo nad chobotem bylo vyzdobeno květinovými girlandami. Zcela nakonec pak samozřejmě nezbytní městští policajti na motorkách.

Došli jsme hlavní třídou k přístavišti a za zvuků bubínků, činelů, zpěvu a náročného duchovního tance byly na nás, pochodující a i na ostatní přihlížející, shora s vozů házeny a lidmi dole chytány pytlíčky, naplněné oříšky a cukrovím. Uprostřed, mezi dvěma vozy, si co se hlasitosti, nadšení a extatickosti týče, vedla nejlépe skupina lidí, kterou vedl svým zpěvem bývalý prezident torontského chrámu, teď Bhaktimárga Swami, který vedl svůj zpočátku klidný a tichý kirtan do extrémní vypjatosti a k vrcholům bouřlivé extáze, až se ze všech, v tom rozpáleném sobotním letním odpolední, řinul posvěcený pot.

Konečně jsme dorazili k přístavišti a z povozů byla snesena Božstva.

Přeplavili jsme se na druhou stranu. Plavba byla krátká, protože ostrov byl coby kamenem dohodil, a loď se rychle, když se vyprázdnila nasednuvšími účastníky procesí, vracela pro další a další. Na ostrově už byly připraveny stánky a tabule s jednotlivými tématy jak z Bhagavad-gíty, tak z ostatní védské literatury, byly tam stoly, kde se prodávaly knihy, kde se nabízelo výhodné předplatné na známý iskonský dvouměsíčník

Návrat k Bohu, vývojové fáze člověka od narození do smrti a do znovunarození, téma převtělování, vegetariánství a Bhaktivédantův stánek s jeho životopi-

sem a s fotografiemi, spojenými s jeho misí na Západě, a dvě pódia, na kterých se odehrával hlavní odpolední program: na jednom byly předváděny zpěvy a tance indických skupin, baletní čísla a divadelní kusy s tématy Kršnových zábav a na druhé, poněkud vzdálenější, si kršnovská mládež - děti těch členů ISKCONu, kteří se generačně

nocí bylo slyšet do vzdálených, mihotajících se hvězd cinkání kartálů a malých bubínků. Potom všechno ztichlo a nad torontským ostrovem se rozprostřela noc, nastal čas odpočinku ve spacím pytli ve stanu. Příštího dne se již od rána v té neobvyklé slavnosti pokračovalo.

Po příchodu zpátky do chrámu jsem se

počítali mezi zakladatele hnutí, děti, kterým teď bylo něco okolo šestnácti let - zkoušela své, jejich rytmu a životní zkušenosti odpovídající, zpěvy a tance, které se samozřejmě lišily od usedlejších zpěvů, tanců a rytmů jejich rodičů; přesněji, to, co provozovali, byl tvrdý, dravý, do nesnesitelnosti řvavý, ocelový, dlouhovlasý rock. Nová nastupující iskonská generace.

Mezi tím přišla na pořad nezbytná odpolední svačina neboli pozdní oběd. Prasádam bylo přivezeno z chrámu několika nákladními auty a jeho množství odpovídalo množství lidí, které se slavnosti zúčastnilo. Celý průvod musel být nějakým zázrakem nasycen a ten zázrak nespočíval ve známém Kristově rozmnožení ryb a sebraných drobtů, ale ten přijel v podobě velkých hrnců a kotlů, naplněných fazolovým gulášem, plackami z tmavé mouky, rýží, čočkovou polévkou, zeleninovou míchanicí, čočkou, syrovou zeleninou, opečenými brambory, domácími chleby, různými smaženkami, cukrovím, koláči, špagetami a italskými pizzami, náky-py, tuhou krupičnou kaší jménem halva a zapíjelo se to lahodnými nektary. Celý předešlý týden se to všechno připravovalo v chrámové kuchyni v prostorném suterénu budovy, aby se to teď zdarma rozdalo mezi všechny přítomné.

Slunce se pomalu schylovalo k západu, ostrov byl čistý, slunný a krásný, obloha modrá a proteplená, voda jezera lákala ke koupání a panorama torontských mrakodrapů se přes chladné, vlnami naplněné jezero rýsovalo na obzoru a krása dne se za zvuků zpívajících a tančících lidí, oslavujících Kršnu a Jeho doprovod, chýlila ke konci. Nastal soumrak a pozdní večer, nikoliv májový, ale červencový, a ještě dlouho do

dověděl, že Bhaktimárga Swami k počtu Prabhupádova stoletého výročí narození koná neuvěřitelnou věc: duchovní pochod napříč Kanadou od jednoho pobřeží ke druhému, od města Viktoria na pobřeží Velkého neboli Tichého oceánu až do města St. John's na pobřeží Atlantického oceánu. Na chodbě chrámu visela ohromná mapa Kanady s vyznačením, odkud a kam vede jeho trasa červenou čarou a pod mapou na stolku byly denní zprávy, podle kterých bylo možné zjistit, kde se Swami v určitý den právě nachází. Protože právě teď jeho pochod probíhal kolem pobřeží Hořejšího jezera v severním Ontáriu, neváhal jsem a obul jsem si pohodlné boty a vyrazil jsem za Swamim. Jak jsem se blížil k tomu místu, kde měl Bhaktimárga pochodovat, vyptával jsem se protijedoucích šoférů, čerpajících u benzínek naftu, jestli někde na silnici neviděli zvláštní, do oranžové róby oblečenou osobu s vyholenou hlavou, mnišského vzeření.

„Ano, viděli jsme ho. Jsou dva a pochodují asi deset kilometrů odsud.“

Nechal jsem se dovézt o deset kilometrů dál a Bhaktimárgu jsem z dálky zahlédl. Požádal jsem šoféra, aby mě vysadil kus za pochodující dvojicí tak, aby mě neviděli, abych je mohl překvapit.

Vystoupil jsem a ve vzdálenosti asi dvě stě metrů jsem Swamiho a jeho kolegu v bílém následoval. Nastal soumrak, a když dvojice připochovala k jedné vesnici, zastavila se, zpozorovala mě a Swami vykřikl: „Džordž, to je přece bhakta Džordž!“

Přivítali jsme se a dvojice se přiznala, že se domnívala, že ji sleduje nějaká záhadná postava.

Protože byl večer, nastal čas vyhledat

nějaké příhodné tábořiště na noční odpočinek a ke dvojici, nyní už ke trojici, přijela maringotka, která podle Swamiho, jak pochodoval, popojížděla a jejíž šofér byl také členem ISKCONu a zároveň kuchař a obstarávač noclehů v přírodě.

Ta nás zavezla do kempu za vesnicí. Navečeřeli jsme se, zalehli do stanů a příští den jsme v pochodu napříč Kanadou pokračovali. Den byl krásný, vstali jsme před východem slunce, okolo páté, osprchovali se v kempové sprše, nasnídali a za odříkávání mahá-mantry Haré Kršna jsme započali denní túru, která byla ten den dlouhá čtyřicet pět kilometrů. Swamiho denní norma byla něco mezi čtyřiceti až padesáti kilometry.

Pochodovali jsme po pravé straně silnice a řidiči nákladních nebo osobních aut na nás mávali, troubili, někteří se zastavovali a Swami je seznamoval s účelem svého pochodu, který nazval „za duchovní obnovu Kanady“ a hovořil o významu duchovní obrody každého z nás, o tom, jak on a jeho Společnost pro vědomí Kršny chce zlepšit současný život i život, který následuje po tomto životě u každého Kanadana a nejen u něho, ale u všech bytostí na této planetě. Také hovořil o Jeho Božské Milosti Šrílovi Prabhupádovi a o jeho misí, která se fascinujícím způsobem šíří po celém světě.

Cestou jsme sbírali maliny, borůvky, ostružiny a jahody, a protože slunce nemilosrdně páliło, kdykoliv jsme cestou míjeli nějakou řeku, říčku nebo potok, svlékli jsme se a za extatického pokřiku „hariból“ jsme se vrhli do chladivých, tělo i ducha osvěžujících vln. Pochodoval jsem se Swamim a jeho druhem několik dní a divil jsem se tomu, že Bhaktimárga nemá na svých patách, za tři měsíce, co už pochoduje a denně urazí tolik kilometrů, absolutně žádné puchýře a že ho nebolí lýtka a ostatní svaly a že ho čeká ještě polovina, to je nejméně čtyři tisíce kilometrů, čtyři měsíce pochodu, zatímco já už jsem toho měl po několika dnech plné nohy i plné zuby, i když musím přiznat, že pochod měl blahodárné účinky, jak tělesné, tak duchovní.

Ale to, že jsem ho měl plné nohy, bylo způsobeno asi nevhodnou obuví.

Mnohé z večerů trávil Swami přednáškami v rodinách indických Kanadánů, kteří bydleli v místech, kterými Swami procházel a kteří ho zvali na rodinné bohoslužby, kázání, kirtany, večeri a na nocleh. Byli to většinou bohatí Indové, obchodníci a podnikatelé, kteří Swamiho cestu zčásti financovali.

Po příjezdu zpět do Toronta jsem navštívil cestovní kancelář Češky paní Veselé a zjistil jsem, že cesta do Indie, o které jsem uvažoval a kterou mi doporučil Bhaktimárga Swami, není tak drahá. Rozhodoval jsem se, zda stoleté výročí Bhaktivédantova narození oslavit tady, v Torontě, nebo v jeho rodné Kalkatě. Jeď do Kalkaty, můžeš-li, zněla mi v uších Bhaktimárgova odpověď. Je to příležitost, která se naskytne jednou za život. Neváhal jsem a zakoupil jsem si od paní Veselé letenku.

Na návštěvě u pana biskupa

Džajagurudéva dás

Koncem sedmdesátých let jsem rozdával knihy jako brahmačáří v dhótí a s oholenou hlavou v malých vesničkách v alpských údolích východního Švýcarska. V jedné vsi mi jeden starší pán řekl, že toho času je v jejich vesničce přítomný samotný biskup, a že bych ho měl navštívit na faře. Zazvonil jsem a otevřel mi místní farář. Překvapeným vzhledem mě okamžitě uvedl do jídelny, kde pan biskup a asi tucet farářů z okolních vesnic právě končili oběd. Když mě pan biskup zahlédl, povstal, dal požehnání všem přítomným jako znamení ukončení oběda, doprovodil všechny přítomné ke dveřím a pak mě vyzval, abych si s ním sedl a vyprávěl mu, mezi čtyřma očima, kdo jsem a co chci.

Řekl jsem mu, že jsem bráhmanský mnich a že spolu s několika dalšími mnichy rozdáváme duchovní literaturu z Indie. Nebyl vůbec rozhořčen - naopak. S velkým zájmem si prohlížel knížku Kršna, Nejvyšší Osobnost Božství, a ptal se mě na všelijaké otázky - jak je to u nás s masem, se sexem, s omamnými látkami atd. Nesmírně obdivoval naši disciplínu a současně odvahu, se kterou šíříme zjevně cizí náboženské hodnoty mezi „jeho“ ovečkami.

Po asi půlhodinovém rozhovoru jsme se rozloučili, pan biskup mě odměnil štědrým příspěvkem a ještě navíc mě pozval na návštěvu do biskupského sídla. Jak bylo ujednáno,

tak jsem se asi měsíc poté dostavil společně s naším chrámovým vedoucím do biskupského paláce (v tomto případě to byl skutečně skvostný palác).

Pan biskup nás osobně pohostil horkým mlékem („Ani čaj, ani kávu, ani alkohol nemůžete?“) a s velkým nadšením poslouchal vyprávění o Šrílovi Prabhupádovi a Šrí Čaitanjovi Maháprabhuovi. Přijal také celý soubor knih Šríly Prabhupády: Šrímad-Bhágavatam, Čaitanja-čarítá-mrtu, Bhagavad-gítu - dohromady asi třicet knih, a ochotně za ně zaplatil. Při loučení mě poprosil, abych ho navštěvoval častěji, jelikož ho evidentně naše hnutí a naše životosprá-

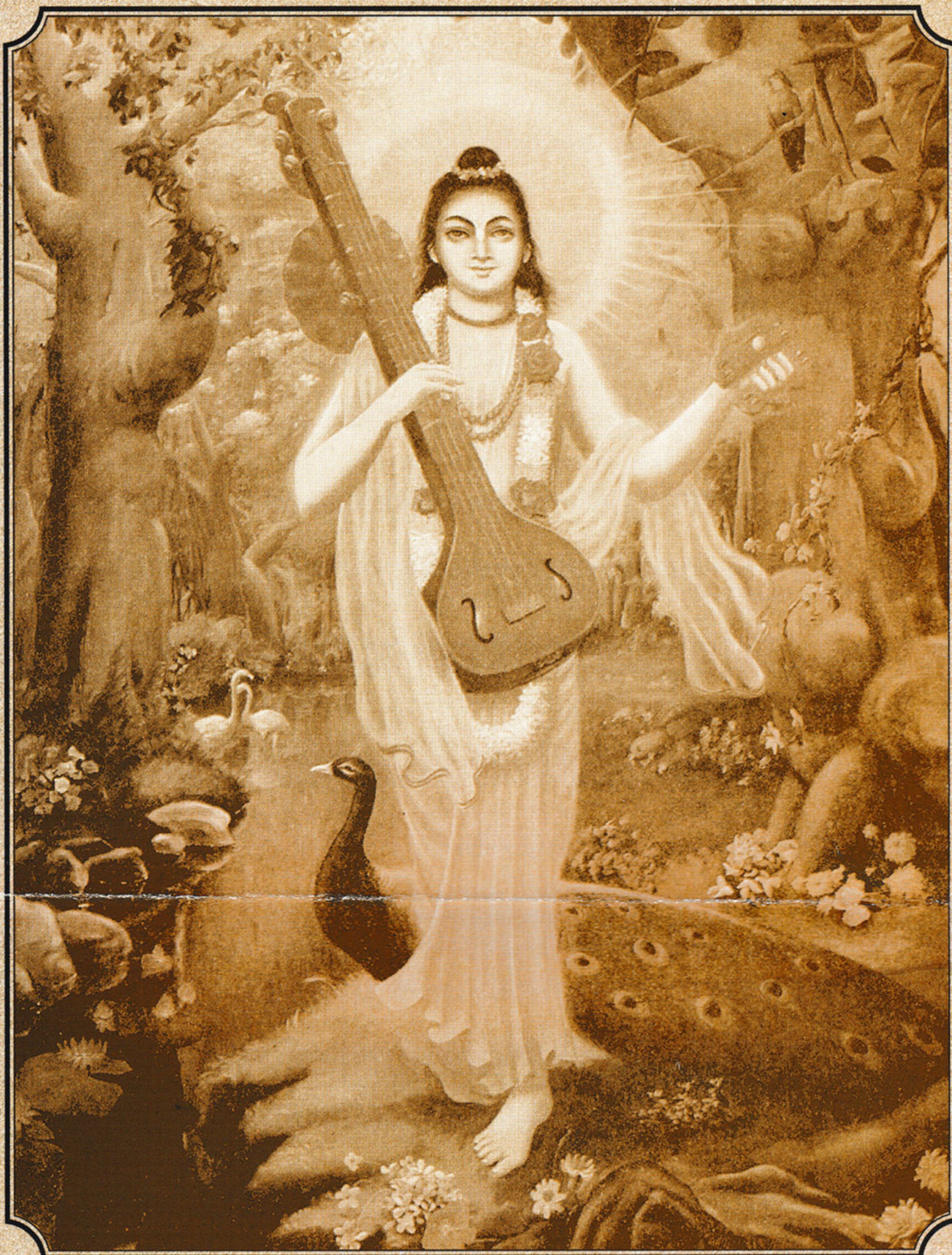
va zajímaly.

Od té doby jsem pana biskupa Johannese Vonderacha navštěvoval pravidelně posledních deset let jeho života. Měl jsem s ním skutečně srdečný vztah. Často se mě ptal, jak se díváme na problémy jeho církve, snažil se porozumět problému zabíjení zvířat a velmi vysoce hodnotil učení Šríly Prabhupády co se týče nedovoleného sexu. Jednou se mi svěřil, že v jeho diecéze mají problémy s homosexuálními knězi a řeholníky. I já jsem se s takovými knězi setkal. Zkrátka, svěřoval se mi se všmi problémy, které souží katolickou církev. Šríla Prabhupáda jednou vyprávěl, že se ho křesťané ptají, co udělali, že se lidé odvracejí od křesťanské víry.

„Co jste neudělali? Jakých hříchů jste se nedopustili?“ odpověděl jim Šríla Prabhupáda.

Křesťanství, ale i jakékoliv jiné náboženství, které podporuje nebo přímo hlásá hříšný život, se může jen těžko ospravedlňovat. Kdyby křesťané dodržovali alespoň desatero přikázání, pak by na světě nemuselo být tolik nemravnosti a dekadence. S tím souhlasil i pan biskup.

Naposledy jsem ho viděl asi půl roku před tím, než zemřel. Byl již v penzi a docela rád si povídal. Poslední, co mi řekl, bylo: „Buďte rádi, že máte takového duchovního mistra, jako je Šríla Prabhupáda.“

Nārada Muni

je šaktjavéša-avatár - vznešená osobnost, která šíří oddanou službu po celém vesmíru. Je duchovním učitelem mnoha velkých oddaných a synem Brahmy. Byl proklet, že nemůže setrvat na jednom místě déle než několik minut, ale tuto kletbu vzal jako požehnání k šíření oddané služby a neustále cestuje po všech koutech hmotného i duchovního světa. Hraje na strunný nástroj zvaný vína a zpívá svatá jména Kršny. Jakmile přejede po strunách, všichni oddaní začnou odpovídat a vznikne velmi pěkný kír-tan. Zpívání a hraní na vínu se podobá záplavě nektaru a všichni oddaní tancují v extázi ke své úplné spokojenosti. Při tanci vypadají jako šílení, opojení extází, jakoby pili nápoj zvaný *mādhurī-pūra*. Někteří tančí a někteří, neschopni tance na veřejnosti, tančí ve svých srdcích. Pán Šiva tancuje s Náradou, Pán Brahmá se také přidává a volá: „Všichni zpívejte, Hariból! Hariból!“ Král nebes, Indra, se také připojuje a s velkým uspokojením začíná tancovat a zpívat „Hariból! Hariból!“ Pod vlivem transcendentální vibrace svatého jména Boha se celý vesmír naplní extází a Bhaktivinód Thákur, náš velký duchovní učitel, říká: „Když se celý vesmír naplní extází, je má touha splněna. Proto se modlím k lotosovým nohám Rúpy Gósvámího, aby toto zpívání *harer nāma* mohlo pěkně pokračovat jako dosud.“